Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

№ 254 (3362) Аўторак, 5 лістапада 1929 г.

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў Камуністычнай Партыі (б) Беларусі

Адрас рэд. і канторы: Менск, Савецкая, 63
ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА, ГОД ВЫДАНЬНЯ XIII
Тэлефоны: рэдактар—1074, сакратар—619, кантора—781

ВАРШАВА, 4. На заўтра назначана новае пасяджэньне сойму. Прымаюцца ўсе захады да таго, каб афіцэры не маглі прабрацца ў памяшканьне сойму і каб забясьпечыць сойму свабоду ад непажаданых гасьцей. Пасяджэньне сойму склікаецца ў вельмі напружанай атмасфэры.

Запрашэньне менскай рабочай дэлегацыі ў Харкаў

Менскі гарадзкі савет атрымаў з Харкаву тэлеграму з запрашэньнем прыслаць рабочую дэлегацыю на Кастрычніцкія сьвяты. Гарсавет запрашэньне прыняў. З Менску выяжджае рабочая дэлегацыя з 10 чалавек дэпутатаў рабочых. Старшынёй дэлегацыі вызначаны т. Дзічкоўскі.

Дамо руйнуючы адпор антыпартыйным вылазкам правых

Партыйныя масы рэзка асуджаюць фракцыйную дзейнасьць правай бухарынскай апазыцыі ЗА ЛЕНІНСКУЮ ЛІНІЮ ПАРТЫІ.—ЗА ЖАЛЕЗНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ ПАРТЫЙНЫХ РАДОЎ

Рэзалюцыя сходу парткалектыву Камуністычнага Унівэрсытэту Беларусі імя У. І. Леніна

(Прынята аднагалосна)

Заслухаўшы даклад тав. Савіча аб фракцыйнай дзейнасьці правай апазыцыі, агульны сход парткалектыву Камвузу імя ЛЕНІНА канстатуе:

1. Вялізарнейшыя дасягненьні на фронце сацыялістычнага будаўніцтва, узмацненьне тэмпу індустрыялізацыі, сац. рэканструкцыя сельскае гаспадаркі, рост калгасаў і саўгасаў, выкарчоўваньне капіталістычных элемэнтаў зьяўляюцца непасрэдным вынікам цьвёрдага ленінскага кіраўніцтва ЦК УсеКП(б).

Гэтыя дасягненьні сьцьвярджаюць правільнасьць генэральнае лініі партыі і безабвержна даводзяць паўнейшае банкруцтва права - апартуністычнай тэорыі бухарынскай апазыцыі аб непасільнасьці ўзятых тэмпаў індустрыялізацыі, неабходнасьці раўняцца на «вузкія месцы», аб дэградацыі сельскае гаспадаркі, беспэрспэктыўнасьці серадняка.

2. Толькі на падставе бязьлітаснай барацьбы з капітулянцкімі тэорыямі і панічнымі настроямі правых ухілістых партыя змагла мабілізаваць творчую ініцыятыву рабочае клясы і бядняцка-серадняцкіх мас сялянства, падняць энтузіязм найшырэйшых мас і накіраваць яго на ўзмацненьне наступленьня супроць капіталістычных элемэнтаў гораду і вёскі, на актыўнае пераманьне цяжкасьцяў сац. будаўніцтва і пасьпяховае выкананьне задач пяцігодкі.

3. Пасьпяховае сац. будаўніцтва ў БССР, узмоцнены тэмп індустрыялізацыі, разгортваньне калгаснага і саўгаснага будаўніцтва, значна перавышаючы першапачатковыя намячэньні, пасьпяховае будаўніцтва нацыянальнай культуры, — усё гэта, на прыкладзе развіцьця нашай рэспублікі, з поўнай відавочнасьцю, даказвае банкруцтва правых апартуністаў.

Праводзячы генэральную лінію па індустрыялізацыі краіны і сацыялістычную перабудову вёскі ў нац. рэспубліках, партыя ажыцьцяўляе таксама ліквідацыю фактычнай няроўнасьці паміж нацыянальнасьцямі Савецкага Саюзу.

Правыя, выказваючыся супроць шпаркага тэмпу індустрыялізацыі краіны, тым самым садзейнічаюць захаваньню і замацаваньню рэштак нацыянальнай няроўнасьці.

Ва ўмовах БССР барацьба з правай небясьпекай набывае асабліва актуальнае значэньне. Правыя прарывы мелі месца на цэлым радзе адказных вучасткаў нашага будаўніцтва. Пад Ленінскім кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б партыя дала рашучы адпор праявам правага апартуністаў і мабілізавала партыйныя масы на барацьбу з ім, з нацыянал - дэмакратычнай агентурай унутры партыі, для далейшага пасьпяховага сацыялістычнага будаўніцтва.

4. Агульны сход ячэйкі КП(б)Б КУБ з абурэньнем устанаўляе, што ўжо склалася закончаная правая сыстэма тэарытычных і палітычных поглядаў, рэвізуючая ленінізм і палітычную лінію партыі і Камінтэрну; што правая апазыцыя ў радох УсеКП(б) стала ідэйным гегемонам для ўсіх хісткіх, гнілых, спаўзаючых з камуністычных пазыцый элемэнтаў у Нямеччыне, Чэха-Славакіі і інш. краінах; што за апошні час правыя перайшлі да адкрытай фракцыйнай барацьбы супроць партыі і яе Ленінскага ЦК. Хапаючыся за зброю контр - рэвалюцыйных трацкістых, правыя выпускаюць ананімныя лістоўкі, праводзяць арганізаваныя выступленьні супроць партыі (Мацьвееў, Сьляпкоў, Айхэнвальд), скарыстоўваюць трыбуну чысткі для прапаведваньня сваіх антыпартыйных, нялецінскіх, бухарынскіх поглядаў.

5. Сваю атаку на партыю правыя з уласьцівай усякаму апартунізму ілжывасьцю прыкрываюць фармальнымі заявамі аб сваёй згодзе з генэральнай лініяй партыі. Партыя выкрывае сапраўдную сутнасьць чарговага манэўру правых і ілжывасьць іх заяў, за якімі хаваецца поўнае разыходжаньне з лініяй партыі і процілаўстаўленьне лініі партыі сваёй асобнай нялецінскай, бухарынскай палітычнай платформы па ўсіх пытаньнях сац. будаўніцтва і Камінтэрну.

6. Сход лічыць, што Бухарын і інш. правыя ўхілістыя сваімі фракцыйнымі вылазкамі супроць партыі даказалі сваё нежаданьне адмовіцца ад сваіх апартуністычных поглядаў і безагаворачна падпарадкавацца пастановам красавіцкага пленуму. Сход патрабуе ад надыходзячага пленуму ЦК УсеКП(б) рашучых мер для спыненьня фракцыйнай дзейнасьці правых і ажыцьцяўленьня арганізацыйных мерапрыемстваў, прынятых красавіцкім пленумам.

7. Сход шле бальшавіцкае прывітаньне непрымірымаму барацьбіту з усякімі ўхіламі ад правільнай партыйнай лініі, стойкаму бальшавіку, сатратніку Леніна ў барацьбе за сусьветную пралетарскую рэвалюцыю, за пабудову сацыялізму ў нашай краіне, генэральнаму сакратару ЦК УсеКП(б) тав. Сталіну.

8. Агульны сход парт'ячэйкі КУБ заклікае ўсіх членаў КП(б)Б да ўзмацненьня барацьбы супроць усіх праяў правага ўхілу, як галоўнай небясьпекі на даным этапе, супроць прымірэнчых адносін да яго, супроць левых «загібаў», паўтрацкісцкіх наскокаў на партыю.

У гэтай барацьбе сход абяцае поўнае падтрыманьне Ленінскаму ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б.

Супроць правай рэвізіі ленінізму і паклёпаў на партыю!

Супроць усякіх скажэньняў палітычнай лініі партыі і атак на ленінскае парт. кіраўніцтва!

За бязьлітаснае выкрыцьцё і пераманьне правай тэорыі і практыкі і прымірэнчых адносін да іх!

За бязьлітасную барацьбу з кулаком, непманам і нацыянал-дэмакратам!

За рашучае правядзеньне генэральнай лініі нашай партыі па сацыялістычнай перабудове краіны!

За Ленінскую вывучку і згуртаванасьць партыйных радоў!

ЗА ГЕНЭРАЛЬНУЮ ЛІНІЮ ПАРТЫІ

Бальшавіцкі адпор правым апартуністам

Адкрыты агульны сход ячэйкі КП(б)Б праўгасу БДУ адзначае, што, ня гледзячы на поўнае банкруцтва пляцформы правых ухілістых, апошнія, пад кіраўніцтвам тав. Бухарына, ня толькі працягваюць упарта бараніць свае пазыцыі, але за апошні час нават узмацняюць свае нападкі на генэральную лінію партыі.

Сход канстатуе, што апошнія вылазкі правых (выступленьні Сьляпкова, Айхэнвальда, Мацьвеева і інш., распаўсюджваньне ананімных лістовак і г. д.) зьяўляюцца невыпадковымі, а прадстаўляюць арганізаваную атаку на генэральную лінію партыі. Гэтыя выступленьні сьведчаць аб тым, што правая апазыцыя перайшла да фракцыйных мэтадаў барацьбы супроць партыі.

Гаспадарчыя дасягненьні першага году пяцігодкі зьяўляюцца вынікам цьвёрдага бальшавіцкага кіраўніцтва Ленінскага ЦК УсеКП(б) і тэй барацьбы, якую партыя вяла і вядзе супроць правых ухілістых. Сход патрабуе ад блізкэйшага пленуму ЦК УсеКП(б) прыняць самыя энэргічныя меры супроць фракцыйных вылазак правых капітулянтаў, аж спыняючыся перад прыняцьцем арганізацыйных мер.

Сход заяўляе, што ячэйка КП(б)Б праўгасу і надалей будзе весьці рашучую барацьбу за генэральную лінію партыі супроць усякіх праяўленьняў правага ўхілу на практыцы, не паслабляючы адначасова барацьбы супроць «левых» заскокаў.

Супроць фракцыйных вылазак палітычных банкрутаў

Заслухаўшы інфармацыю т. Шпэктарава аб фракцыйных выступленьнях правай апазыцыі, сход партыйных ячэек першай зьмены фабрыкі «Кастрычнік» адзначае:

Вынікі гаспадарчага году яскрава давялі палітычнае банкруцтва правай апазыцыі на чале з т. Бухарыным. Нашы гаспадарчыя дасягненьні і посьпехі сьцьвярджаюць правільнасьць генэральнай лініі УсеКП(б) і яны дасягнуты іменна ў выніку тэй барацьбы, якая праводзіцца партыяй супроць правага апартуністычнага ўхілу.

Правыя ўхілістыя замест падпарадкаваньня пастановам красавіцкага пленуму ЦК УсеКП(б) і X пленуму Камуністычнага Інтэрнацыяналу, упарта адстойваюць свае пазыцыі і пераходзяць да фракцыйнай барацьбы супроць партыі. Таму сход патрабуе ад надыходзячага пленуму ЦК УсеКП(б) прыняць суровыя меры супроць правых.

За генэральную лінію партыі!
Супроць бухарынскай апазыцыі!
За жалезную партыйную дысцыпліну!

8-га лістапада, а 7-й гадзіне ўвечары ў Доме Камасьветы імя Карла Маркса адбудзецца ВЕЧАР ПАРТАКТЫВУ Менскай арганізацыі, прысьвечаны XII-годзьдзю Кастрычніцкай рэвалюцыі:

1. ДАКЛАД САКРАТАРА ЦК КП(б)Б ТАВ. ВАСІЛЕВІЧА на тэму: КП(б)Б НА ЧАЛЕ КАСТРЫЧНІКА НА БЕЛАРУСІ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ БУДАЎНІЦТВА Ў БССР.

2. ... [illegible]

Прыезд нямецкай рабочай дэлегацыі

(ПА ТЭЛЕФОНУ АД НАШАГА СПЭЦЫЯЛЬНАГА КАРЭСПАНДЭНТА)

НЕГАРЭЛАЕ, 4. Сёньня, а 8-ай гадзіне ўвечары з бэрлінскім экспрэсам прыехала нямецкая рабочая дэлегацыя, якая накіроўваецца ў Маскву на Кастрычнікавыя ўрачыстасьці. Дэлегацыя была вельмі цёпла спаткана нашымі чырвонымі пагранічнікамі і мясцовымі чыгуначнікамі. У памяшканьні негарэльскага вакзалу быў арганізаваны мітынг. З кароткімі прамовамі выступілі: старшыня дэлегацыі т. Рохлер, пагранічнік—т. Рубін і член прэзыдыуму ЎсеЦСПС т. Аўдзеева.

У гутарцы з нашым спэцыяльным карэспандэнтам старшыня дэлегацыі т. Рохлер, бэрлінскі рабочы—трубапракладчык паведаміў:

— У дэлегацыі прадстаўлены рабочыя і работніцы розных галін прамысловасьці ўсёй Нямеччыны. Усяго ў СССР прыехала 94 чалавекі—усе рабочыя і работніцы ад станка. Сярод прыехаўшых—11 жанчын.

Дэлегацыя была абрана на агульных рабочых сходах. Сродкі на паездку сабраны рабочымі.

Нямецкі пралетарыят праяўляе выключную зацікаўленасьць да ўсяго таго, што робіцца ў СССР. Аб Савецкім Саюзе гавораць на кожным рабочым сходзе. Сацыялістычнае будаўніцтва прыцягвае найвялікшую нашу ўвагу. Такія пытаньні, як пяцігодка, пераход савецкай прамысловасьці на бесперапынку вельмі цікавяць нямецкіх рабочых і работніц.

Яны лічаць СССР сваёй пралетарскай бацькаўшчынай і энэргічна рэагуюць на ўсе выпады і нападкі буржуазіі супроць Савецкага Саюзу.

Побач з гэтым неабходна адзначыць абвастрэньне клясавай барацьбы ў Нямеччыне. Аб гэтым сьведчыць апошняя забастоўка трубапракладчыкаў у Бэрліне, якая ахапіла 3400 рабочых. У выніку імкненьняў сацыял-фашыстых забастоўка была сарвана. Зразумела, што трубапракладчыкаў ня можа здаволіць надбаўка ў 9 пфэнінгаў за гадзіну, якую далі толькі 900 рабочым. Трубапракладчыкі ня лічаць сябе пераможанымі. Настрой іх застаўся такі-ж баявы, як і раней. У патрэбны момант яны зноў уступяць у барацьбу. Зараз пачалося толькі часовая зацішша.

Як помсту, буржуазія рашыла выслаць у Венгрыю аднаго з членаў забастовачнага камітэту т. Нідэркірхнэра, які ўжо 24 гады жыве ў Бэрліне. Паліцыя матывуе гэтую меру тым, што нібыта т. Нідэркірхнэр ня зусім ласкава абышоўся з штрэйкбрэхэрамі...

Нямецкі капіталізм ня хоча, каб нямецкі рабочы і работніца ўбачылі тое, што робіцца ў іх пралетарскай бацькаўшчыне. Вось чаму яны пробавалі пагрозамі прымусіць нас ня ехаць у СССР.

Тав. Ветгорну—горнарабочаму адміністрацыя заявіла:

— Калі Вы едзеце ў СССР, дык можаце забіраць усе свае дакуманты. Мы прымушаны вас звольніць.

Амаль тое самае было заяўлена т. Бэсату, рабочаму-мэталістаму з Эбэрсвальда.

За апошнія часы камуністычная газэта «Ротэ-фанэ», у сувязі з рэпрэсіямі яшчэ больш пашырыла свой кадр чытачоў. Толькі за 3 тыдні яе тыраж узрос на 5000 экзэмпляраў.

Нямецкая рабочая дэлегацыя прабудзе ў СССР 2 тыдні і азнаёміцца з буйнейшымі нашымі прамысловымі цэнтрамі.

Вярнулася савецкая дэлегацыя работніц у Нямеччыну

(Па тэлефону ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

НЕГАРЭЛАЕ, 4. З Нямеччыны вярнулася дэлегацыя савецкіх работніц, якая езьдзіла ў Бэрлін на ўсенямецкі зьезд работніц. Наша дэлегацыя спазьнілася на гэты зьезд у сувязі з тым, што нямецкае пасольства затрымала выдачу ім віз.

За 12 дзён, якія нашы 4 работніцы прабылі ў Нямеччыне, яны наведалі 20 гарадоў і каля 50 раз выступалі на рабочых сходах.

У гутарцы з нашым спэцкорам члены дэлегацыі беспартыйныя работніцы тав. Белкава (мэталістка з Ленінграду); тав. Колесава (гарнячка з Данбасу) заявілі, што пасьля тых жудасных умоў жыцьця нямецкіх рабочых, якія ім прышлося ўбачыць у «культурнай і багатай» Нямеччыне, яны зразумелі, што дала савецкая ўлада пад кіраўніцтвам кампартыі рабочай клясе СССР.

Л—н.

Склад новага габінэту ў Францыі

ПАРЫЖ, 3. Тардзье сфармаваў габінэт. Разьмеркаваньне ў габінеце наступнае:

Старшыня рады міністраў і міністар унутраных спраў—Тардзье (рэакцыянэр, быў міністрам унутраных спраў у папярэднім габінэце і ў апошнім габінэце Брыяна), міністар юстыцыі-Юбэр (сэнатар, група дэмакратычная левая), змежных спраў—Брыян (рэспубліканскі сацыялісты), фінансаў—Шэрон (рэспубліканскі саюз), вайсковы—Мажыно, морскі—Лейг, міністар працы—Лушэр (радыкальная левая) і г. д.

Сход менскага партактыву

Учора, у Доме Камасьветы, адбыўся сход актыву Менскай гарадзкой партыйнай арганізацыі.

Сход заслухаў даклад сакратара ЦК КП(б)Б тав. ВАСІЛЕВІЧА аб гаспадарчым становішчы і барацьбе з правым ухілам.

У спрэчках выступілі т. т. Шпэктараў, Жук, Русецкі, Рэзьнікава, Платун, Конюхаў, Арабей, Янушкевіч, Ашэровіч, Будзінскі, Штэйман, Карклін, Саевіч і Панкевіч.

Справаздача аб сходзе будзе зьмешчана ў бліжэйшым нумары газэты.

ПАРА ПАКОНЧЫЦЬ З ПОЛЬСКАЙ ПРАВАКАЦЫЯЙ

Польская прэса пачала чарговую кампанію хлусьні і паклёпу супроць нашага паўнамоцнага прадстаўніцтва ў Варшаве і яго паасобных супрацаўнікоў.

У адносінах усіх гэтых «сэнсацый» польскай прэсы прыходзіцца адзначыць, што яны падаюцца чытачу ў самым агідным нагла - разьвязаным выглядзе, суправаджаюцца грубымі, зусім няпрыстойнымі выпадамі па адрасе нашага прадстаўніцтва, паасобных яго супрацоўнікаў, прыпадносяцца пад гучнымі загалоўкамі накшталт «таямніцы савецкага пасольства ў Варшаве», «Савецкі вайсковы аташэ хацеў прыцягнуць польскага афіцэра да шпіёнскай работы», а «Пшэглёнд Вечорны» зьмясьціў карыкатуру, якая прадстаўляе 3-х паверхавы будынак: унізе—засьценак, у бэль-этажы—банкет, а наверсе—турма... На фасадзе «серп і молат» і надпіс «Пасольства СССР»...

Кампанія хлусьні і паклёпу працягваецца ўжо каля 3-х тыдняў і «утихать» ня зьбіраецца, што тлумачыцца, відавочна, тым, што камусьці з «сфэр» яна вельмі на-руку...

Аднак, ня шкодзіла-б натхніцелям усёй гэтай правакацыйнай кампаніі польскіх газэт, якія беспадстаўна, літаральна з пальца высмоктваюць абвінавачваньні ў шпіяняжы супроць паасобных работнікаў нашых дыплёматычных устаноў, прыпомніць аб польскім шпіянажы. Наша судовая хроніка мела дзесяткі выпадкаў, даведзеных судом, з прызнаньнем падсудных ва ўдзеле ў тэй ці іншай ступені ў шпіёнскай, дыверсыйнай, шкодніцкай рабоце супроць СССР паасобных і вельмі адказных прадстаўнікоў польскай дзяржаўнасьці і, нават, асоб, якія карыстаюцца дыплёматычнай недатыкальнасьцю.

Ніжэй я падам некалькі выпадкаў польскага шпіянажу, якія сьведчаць аб тым, што польская разьведка супроць СССР не ганьбуе ніякімі сродкамі і «не сароміцца» зьвяртацца да дапамогі асоб, якія карыстаюцца дыплёматычнай недатыкальнасьцю.

Былы польскі вайсковы аташэ ў Маскве палкоўнік Валікоўскі асабіста завярбаваў у шпіёны вайскоаслужачага Дзюбенка, б. палкоўніка, асабіста забясьпечваў яго патрэбнаю пячаткаю адной з устаноў, асабіста пасылаў з шпіёнскімі заданьнямі ў Харкаў і другія гарады...

Памочнік польскага вайсковага аташэ ў Маскве капітан Дабжанскі пры дапамозе таго-ж Дзюбенка адкрыў у Маскве «за свой кошт» кніжны магазын, які быў явачнаю кватэраю для польскіх шпіёнаў. Таму-ж Дзюбенка было даручана адкрыць такія-ж «магазыны» ў Харкаве, Растове, Самары, Тыфлісе, куды Дзюбенка неаднакраць езьдзіў па «заданьнях» Дабжанскага.

Той-жа Дабжанскі завярбаваў асабіста супрацоўніка Маскоўскай вайсковай акругі, был. палкоўніка Яндалоўскага, які за 30 чырвонцаў у месяц на працягу паўтара года дастаўляў Дабжанскаму розныя шпіёнскія весткі.

Адказны супрацоўнік польскай дэлегацыі па справах аптацыі ў Ленінградзе Ю. Чэховіч разам са сваім памочнікам В. Шахно асабіста займаўся ўзмоцненай вярбоўкай польскіх шпіёнаў з асяродзішча б. афіцэраў, пры чым Чэховіч часта асобам, якія зьвярталіся да яго за атрыманьнем аптацыйных дакумантаў, калі яны з б. вайсковых, ставіў умову: «Дайце нам сьпярша такія-та весткі па такіх-та пытаньнях, а тады зможаце ехаць на бацькаўшчыну», робячы такім чынам своеасаблівыя іспыты на ступень адданасьці польскім разьведачным органам...

Судовыя працэсы польскіх царкоўнікаў — біскупа Цапляка, пралата Буткевіча і нарэшце адміністратара кіева-жытомірскай епархіі Скальскага — выявілі ня толькі контр-рэвалюцыйную дзейнасьць часткі каталіцкага духавенства на тэрыторыі нашага краю, але выявілі і іх сувязь з польскімі разьведачнымі органамі і нават з некаторымі польскімі дыплёматамі...

Па справе Скальскага было між іншым устаноўлена, што ён вёў «апрацоўку» польскай моладзі ў духу чакаемага адрыву Правабярэжнай Украіны ў карысьць Польшчы, што Скальскі, будучы савецкім грамадз., працуючы на савецкай тэрыторыі, ў сваёй «духоўнай» дзейнасьці да таго цесна быў зьвязан з замежным польскім духавенствам, што атрымліваў ад яго ўсе абежнікі, у прыватнасьці — абежнік... аб парадку спатканьня прэзыдэнта Польскай рэспублікі... Скальскі падрабязна «інфармаваў» аб усіх «духоўных» і «сьвецкіх» справах афіцыйных прадстаўнікоў Польскае дзяржавы ў СССР п. п. А. Ражкоўскага, Сароку, Сьвірскага і інш. Па заданьні Ражкоўскага Скальскі склаў даклад аб становішчы каталіцкага духавенства ў Савецкай Украіне. Даклад гэты павінен быў «дапамагчы» польскай дыплёматыі прад'явіць Савецкаму ўраду рад патрабаваньняў пры заключэньні гандлёвага дагавору...

Для прыцягненьня «сымпатыі» насельнікаў польскае нацыянальнасьці Скальскі сумесна з іншымі ксяндзамі аказваў ім матар'яльную дапамогу з сродкаў, якія ён атрымліваў непасрэдна ад п. п. Ражкоўскага, Сьвірскага, а потым Скшынскага, б. польскага консула ў Харкаве.

Скальскі выдаваў вялізарную колькасьць справак пра благанадзейнасьць (з пункту гледжаньня, зразумела, польскай дзяржаўнасьці — В. У.) розным асобам польскае нацыянальнасьці, які пакідалі межы УССР. Спраўкі гэтыя засмацоўваліся пячаткаю, якую ён атрымаў з Варшавы пры дапамозе Ражкоўскага...

На справе «шахцінскіх шкоднікаў» было з дастатковай яснасьцю высьветлена, што некаторыя з падсудных сваёю шкодніцкаю і шпіёнскаю працаю былі зьвязаны з паасобнымі і вельмі адказнымі супрацоўнікамі польскіх дыплёматычных устаноў.

Былы белагвардзеец Уладыслаў Любарскі, які прыехаў у Маскву ў якасьці дыплёматычнага кур'ера, арганізаваў тэрарыстычны акт супроць аднаго адказнага вайсковага работніка, разьяжджаючы па горадзе на польскім аўтамабілі. Але, ня гледзячы на ўсё, Любарскі атрымаў візу на выезд, бо ён—дыплёматычны кур'ер прызнанае з нам дзяржавы.

Супрацоўніца польскага консульства ў Ленінградзе Хжонкшчэўская Ядвіга была адным з кіраўнікоў польскае падпольнае арганізацыі моладзі, якая займалася нелегальна, акрамя навучаньня польскае савецкае моладзі ў духу польскае дзяржаўнасьці, яшчэ і палітычным шпіянажам на карысьць польскага консульства ў Ленінградзе.

Ксёндз А. Трачынскі сыстэматычна нелегальна перасылаў у Польшчу праз Харкаўскае і Кіеўскае польскія консульствы значныя грашовыя сумы золатам, долярамі, фунтамі і г. д., у прыватнасьці карыстаючыся дапамогаю п. Скшынскага, был. польскага консула ў Харкаве.

Сотні спраў, якія заслуханы за апошнія гады нашымі судамі на Украіне, Беларусі, у Маскве і інш. раёнах, даюць нам багаты матэр'ял для доваду вельмі актыўнае шпіёнскае дзейнасьці афіцэраў і чыноўнікаў 2-га разьведачнага аддзелу польскага генэральнага штабу і яго мясцовых органаў. Дзейнасьць гэтая ня толькі не паслабляе, але з кожным годам узмацняецца, і пра гэта, ня шкодзіла-б памятаць некаторым варшаўскім пісакам.

У красавіку 1929 г. Валынскі акруговы суд разглядаў справу аб польскіх шпіёнах Сьвінціцкім, Карпінскім і інш. у ліку 16 асоб, зьвязаных з 5 экспазытураю 2-га аддзелу польскага генэральнага штабу.

Увосені г. г. у гор. Менску вайсковым трыбуналам былі засуджаны за шпіянаж на карысьць Польшчы Ул. Прачо, камэндант пагранічных войск Польшчы Шмідт, Мохаў і інш.

Усе засуджаныя сазналіся ў сваёй шпіёнскай працы.

Сьпіс можна было-б яшчэ працягнуць, але і пералічаных фактаў хопіць, каб судзіць аб актыўнасьці польскага шпіянажу ў даны момант.

У заключэньне лічу ня лішнім успамянуць вельмі арыгінальнае здарэньне з біскупам Сьліваўскім.

Рымска - каталіцкі біскуп ва Ўладзівастоку, грам. СССР, Карл Сьліваўскі ў канцы 1928 году асобаю пастановаю за подпісам прэзыдэнта Польскае рэспублікі п. Масьціцкага і старшыні рады міністраў п. Бартэля быў узнагароджаны камандорскім крыжам ордэну «Адраджэньне Польшчы» за заслугі ў галіне прапаганды польскае справы на Далёкім Ўсходзе.

Трэба адзначыць, што камандорскім крыжам ордэну «Адраджэньне Польшчы» да гэтае пары ўзнагароджаліся, як правіла, толькі польскія дзеячы, як вядомы па вайне з намі генэрал Рыдз-Сьміглы, палкоўнік Прыстар, асобныя міністры, вышэйшыя чыноўнікі і г. д.

Гэтае некалькі нязвычайнае ўзнагароджаньне савецкага грамадз. ня выклікала, аднак, ніякіх рэпрэсій супроць Сьліваўскага, і ён працягвае выконваць свае «духоўныя» функцыі ва Ўладзівастоку, хаця польская прэса і пісала ўжо аб яго арышце і высылцы ў Салаўкі...

Гэткія факты з нашае судовае практыкі за апошнія гады, і было-б ня лішня варшаўскім пісакам і іх натхніцелям цяпер успамянуць пра іх і падумаць, хто-ж на самай справе займаецца шпіянажам, хто гэты шпіянаж падтрымлівае і хто ім апякуецца, як у Варшаве, так і за межамі Польшчы.

Да гэтае пары наша савецкая прэса шчадзіла польскіх дыплёматаў, хаця-б праз іх дыплёматычную вопратку і прасьвечвалася форма афіцэраў і чыноўнікаў з другога разьведвальнага аддзелу польскага генэральнага штабу.

Пара палажыць канец польскай правакацыі.

(«ИЗВЕСТИЯ»)

Супроць паклёпніцкай кампаніі заходня-беларускай і польскай фашысцкай прэсы на сацыялістычнае будаўніцтва БССР

Працаўнікі Бел. Акад. Навук вітаюць бязьлітасную барацьбу партыі ў адносінах да нацыянал-дэмакратызму

Рэзалюцыя агульнага сходу працаўнікоў акад. навук

Заслухаўшы даклад аб наглай паклёпніцкай кампаніі беларускай і польскай фашысцкай прэсы, узьнятай у Заходняй Беларусі і Польшчы ў сувязі з змаганьнем з мясцовым беларускім нацыянал-дэмакратызмам, агульны сход працаўнікоў БАН пастанаўляе:

Беларуская Акадэмія Навук, створаная магутнаю рэвалюцыйнаю воляю рабочых і сялян БССР, мае сваім заданьнем усебаковую навукова-дасьледчую працу на карысьць сацыялістычнага будаўніцтва і пралетарскай культуры працоўных мас Беларусі. Мэтад яе працы ёсьць рэвалюцыйны мэтад рабоча-сялянскіх мас — мэтад дыялектычнага матэрыялізму, які павінен прасякаць усю навуковую працу Акадэміі і зьяўляцца яе выходным пунктам. Аднак, трэба канстатаваць, што гэты мэтад да апошняга часу яшчэ не знаходзіў сабе належнага месца ў навуковай прадукцыі Акадэміі, з прычыны чаго ў працах Акадэміі было шмат памылак, асабліва-ж шкоднай памылкай было надрукаваньне работы яўнага ворага Савецкай Беларусі фашыстага Я. Станкевіча. Рэзка асуджаючы падобны шкодны кірунак у працы Акадэміі Навук, агульны сход працаўнікоў знаходзіць зусім правільную пастанову СНК аб зьняцьці з адказных пасад неадменнага сакратара акад. Ластоўскага і віцэ-прэзыдэнта акад. Некрашэвіча, як адказных за выдавецкую прадукцыю Акадэміі Навук і за дапушчаныя ў яе выданьнях буйныя палітычныя памылкі.

Побач з гэтым агульны сход канстатуе, што памылкі і выпадкі ідэалёгічнага скрыўленьня клясавае лініі ў навуковай прадукцыі Акадэміі Навук разам з цэлым радам іншых праяў беларускага нацыянал-дэмакратызму, які актывізуецца разам з кулаком у сувязі з наступленьнем сацыялістычнага сэктару на вёску, зьявіліся падставай для нашых заўзятых клясавых ворагаў — беларускіх і польскіх фашыстых, каб распачаць чарговую кампанію хлусьні і паклёпу на сацыялістычнае будаўніцтва Савецкай Беларусі і разам з гэтым падрыхтаваць узброены напад польскага фашызму на СССР. У сваёй непрымірымай і бясьсільнай злосьці да дыктатуры пралетарыяту і яго культуры яны хапаюцца за нашы памылкі, за факты змаганьня з беларускім нацыянал-дэмакратызмам, каб гаварыць аб адзіным нацыянальным фронце, каб браць пад сваю абарону беларускую інтэлігенцыю, каб распускаць самую дзікую, самую агідную хлусьню і правакацыю, што бальшавікі нібы-та па наказе з Масквы ўжо нішчаць беларусізацыю, разганяюць беларускія навуковыя сілы, арыштоўваюць і ссылаюць за беларускасьць дзесяткі культурных працаўнікоў і г. д.

Агульны сход працаўнікоў БАН з глыбокім абурэньнем і з усёй рашучасьцю пратэстуе супроць гэтай бессаромнай і агіднай хлусьні і правакацыі на сацыялістычнае будаўніцтва БССР, на БАН і яе навуковых працаўнікоў, якая выходзіць з лягеру беларускай і польскай фашысцкай прэсы. Мы, навуковыя працаўнікі БАН, катэгарычна заяўляем, што ніякага агульна-нацыянальнага фронту ў нас са здраднікамі сацыяльнага і нацыянальна-вызваленчага руху быць ня можа; ніякага ўціску савецкай уладай беларускай культурнай работы або паслабленьня тэмпу беларусізацыі ня было і няма. Мы вітаем бязьлітасную барацьбу партыі ў адносінах да беларускага нацыянальнага дэмакратызму, які знайшоў сабе месца ў Савецкай Беларусі, у частковасьці ў БАН і ў апошніх выступленьнях мясцовага нацыянал-дэмакратызму ў асобе Ільлючонка, Марука, І. Цьвікевіча і М. Гарэцкага, якія мелі месца пры чыстцы ячэйкі НКА. Сход разглядае гэтыя выступленьні, як вылазку асоб, вуснамі якіх гаварыў наш клясавы вораг, супроць лініі нашай партыі ў нацыянальнай палітыцы. Сход рашуча асуджае гэты выпад нацыянал-дэмакратызму і катэгарычна патрабуе прыняцьця рашучых мер барацьбы супроць І. Цьвікевіча, Марука, Ільлючонка і М. Гарэцкага. Мы непрымірыма ставімся да ўсіх тых, хто зышоў са шляху будаваньня беларускай пралетарскай культуры ў бок будаваньня буржуазнай культуры, хто хоча клясавае змаганьне падмяніць выключна нацыянальным. Адкідаючы з ганебнасьцю і агідаю імкненьні здраднікаў Станкевічаў, Луцкевічаў, Астроўскіх і К°, якія вядуць сваю брудную працу на грошы польскай дэфэнзывы, мы заяўляем, што наш адзіны фронт з тымі барацьбітамі за сацыяльнае і нацыянальнае вызваленьне працоўных мас, якія вагнаны ў падпольле, якія пакутуюць у Лукішках, Вронках і другіх вастрогах фашысцкай Польшчы. Ім мы працягваем сваю руку дапамогі. Разам з тым мы заяўляем, што пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, зжываючы і выпраўляючы свае памылкі, мы яшчэ з большай энэргіяй і захапленьнем аддамося рабоце на карысьць сацыялістычнага будаўніцтва і пралетарскай культуры працоўных Беларусі, яшчэ з большай жорсткасьцю павядзем барацьбу з беларускім нацыянал-дэмакратызмам і яго канкрэтнымі носьбітамі.

Далоў беларускі нацыянал-фашызм і нацыянал-дэмакратызм!

Няхай жыве беларуская пралетарская культура!

Няхай жывуць працоўныя масы Заходняе Беларусі і Польшчы і іх правадыр — Камуністычная партыя КПЗБ і КП(б)П!

Рэпрэсіі перад Кастрычніцкай гадавінай у Польшчы

Звычайна за некалькі тыдняў да пралетарскіх урачыстасьцяй, або чарговых кампаній у Польшчы пачынаюцца масавыя арышты. Ужо ўвайшлі ў парадак Польшчы першамайскія арышты, арышты ў сувязі з падрыхтоўкай да МЮД'у, міжнароднага жаночага дня і г. д. **Зараз пачалася паласа прадкастрычніцкіх рэпрэсій.**

Паліцэйская кампанія напярэдадні Кастрычніцкай гадавіны праводзіцца з нячуваным размахам. Ужо за некалькі тыдняў да Кастрычніцкіх урачыстасьцяй, рабочыя раёны напоўнены шпікамі ў рознастайным замаскаваньні. Падазронага выгляду «рабочыя», яўрэі з патрыярхальнымі барадамі і г. д., лазяць па горадзе, прыслухоўваюцца да гутарак, зьмешваюцца з натоўпам у рабочых раёнах, уступаюць у гутарку ў трамваях, пільна прыглядаюцца і сьпяшаюць з дакладамі да начальства аб усім, што чулі і бачылі.

Пастаўлены на ногі ўвесь шырока разгалінаваны правакатарскі апарат на фабрыках і заводах. Няма фабрыкі, заводу і нават буйнога майстэрні, дзе-б ахранка ня мела платных «вачэй і вушэй». Так улічваюцца і вывучаюцца настроі рабочых, ступень уплыву камуністых у тым, або іншым прадпрыемстве, бяруцца на заметку «падазроныя і неблаганадзейныя элемэнты».

Не праходзіць ночы бяз масавых вобыскаў і аблаў. Такіх выпадкаў перад першым жніўня прыпадала да некалькіх сот на адну ноч. Вобыскі рэдка абыходзяцца бяз арыштаў. **У аднэй Варшаве перад 1-м мая было пасаджана за краты звыш 500 чалавек.** Усе гэтыя арышты робяцца без захаваньня якіх-небудзь правіл, без наліччы якога-б там ні было абвінавачваючага матар'ялу. Гэта проста «ізаляцыя» раду асоб, якія, па меркаваньнях ахранкі, могуць прыняць удзел як у самой дэманстрацыі, так і ў яе кіраўніцтве. Пасьля сьвята, арыштаваныя, супроць якіх няма довадаў, выпускаюцца на свабоду.

Пралетарскіх асьветнікаў, каапэрацыйных дзеячоў і г. д., якіх рэгулярна саджаюць у турму перад кожным рэвалюцыйным сьвятам на 10-20 дзён. Перад кожным рэвалюцыйным сьвятам у гэтых колах звычайна пачынаецца трывога, пошукі начлегу, бо начаваць дома небясьпечна.

У меру набліжэньня рэвалюцыйнага сьвята **ажывае «работа» фашысцкіх дружын.** Малойчыкі сацыялістычнага «лёрда мэра» Варшавы Яварoўскага, якія атрымалі чарговую дапамогу, праяўляюць ва ўсёй шырыні сваю бандыцкую натуру. Ракою льлецца гарэлка ў прытонах. Зьвіняць кілішкі, раздаюцца шумныя тосты, а потым проста з прытона «байцы» ідуць «на работу». **Налёты фашысцкіх дружын на рабочыя кватэры сталі звычайным зьявішчам. Дамы на акраінах Варшавы, западозраныя ў «камунізьме», абстрэльваюцца. Левыя рабочыя, якія актыўна выступаюць на прадпрыемствах, зьбіваюцца да паўсьмерці. Сустрэча з фашыстым пагражае «неблаганадзейнаму» рабочаму сьмяротнай небясьпекай.**

Паліцыя ня сьпіць. Яна ўяўляе сабе тое, што ўсіх удзельнікаў і арганізатараў дэманстрацый ня вылавіш, і прымае захады да расправы з дэманстрантамі, каторыя выйдуць на вуліцу. Расправа з рэвалюцыйнымі рабочымі падрыхтоўваецца дакладна. Распрацоўваюцца стратэгічныя пляны пляцаў. Падрыхтоўваюцца інструкцыі, як не дапусьціць дэманстрантаў з рабочых раёнаў у цэнтры. Загатаўляюцца грузавікі для перакідкі паліцыі і матацыклі для сувязі. Улюбёны мэтад варшаўскай паліцыі — разгром асобных раённых дэманстрацый, каб ня даць ім аб'яднацца ў цэнтры.

Гэтыя прыгожасьці масавага шпіянажу, начнога тэрору, фашысцкага разбою і арыштаў ужо ў наяўнасьці цяпер, напярэдадні падрыхтоўкі ўрачыстасьцяй да 12-й гадавіны Кастрычніка.

Ня гледзячы на вочы і вушы, якія ўсё бачаць і чуюць, на фабрыках і заводах выступаюць прамоўцы аб значэньні Кастрычніка. Ня гледзячы на пільнае сачэньне, на сьценах дому зьяўляюцца рэвалюцыйныя лёзунгі, напісаныя такой трывалай фарбай, што, ня гледзячы на ўсю шчырасьць паліцэйскіх і дворнікаў, яна ніяк не адмываецца. Ужо на тэлеграфных правадох пачалі зьяўляцца разьвешаныя таямнічаю рукою чырвоныя сьцягі.

У апошнія гады, у меру фашысцкага тэрору, падрыхтоўка да Кастрычніцкіх сьвят не праходзіць без чалавечых ахвяр. У мінулым годзе агентам паліцыі быў забіты варшаўскі рабочы-кравец у той момант, калі ён пісаў на сьцяне аднаго дому лёзунг у гонар XI-й гадавіны Кастрычніка. Агент паліцыі, які страляў, уцёк і, зразумела, ня быў выкрыты. У гэтым годзе **тая-ж гісторыя паўтарылася ў Лодзі.** На масоўцы на тэкстыльнай фабрыцы Бідэрмана агент паліцыі забіў рабочага Гэрмана, калі ён прамаўляў аб становішчы ў СССР да **XII-й** гадавіны. Гэрман памёр ад раны ў шпіталі. Баючыся дэманстрацыі, паліцыя пахавала яго патаемна. Рабочых, якія прыйшлі на наступны дзень на пахаваньне, паліцыя разагнала шаблямі. Няма чаго гаварыць пра тое, што агент паліцыі, які страляў, і на гэты раз ня быў выкрыты.

Гэта першая ахвяра падрыхтоўкі да гадавіны Кастрычніка ў фашысцкай Польшчы, зразумела, не апошняя. Кампанія толькі цяпер разгортваецца. Цяжка прадбачыць, колькі будзе зьбітых, параненых, пакалечаных, а магчыма, і забітых у гадавіну Кастрычніка ў рабочых цэнтрах Польшчы, у сялянскіх рэвалюцыйных раёнах на землях Заходняй Украіны і Беларусі.

Даволі пажыць у Варшаве, Лодзі, Дамброве, не гаворачы ўжо аб Заходняй Украіне і Беларусі, каб пераканацца, што Кастрычніцкая гадавіна для польскіх рабочых ня толькі сьвята, а **дзень бою за права на вуліцу, за права дэманстрацыі, за права выказаньня сва-**

Заўтра, у сераду, 6 лістапада г. г. роўна а 6 гадз. увеч. У памяшканьні гарадзкога тэатру

— АДБУДЗЕЦЦА —

Урачыстае пасяджэньне пленуму Менскага гарадзкога савету

сумесна з членамі ЦК КП(б)Б, ЦКК КП(б)Б, ЦВК, СНК, ЦСПСБ, АК КП(б)Б, АКК КП(б)Б, ЦК ЛКСМБ, АК ЛКСМБ, АВК, прадстаўнікамі вайсковых частак гарнізону, прымацаванымі да гарсавету дэлегаткамі і рабочымі прадпрыемстваў,

прысьвечанае 12-й гадавіне Кастрычнікавай рэвалюцыі.

Парадак дня: Даклад старшыні СНК тав. Галадзеда аб міжнародным і ўнутраным становішчы.

Уваход у памяшканьне: члены і кандыдаты гарсавету, члены ЦК КП(б)Б, ЦКК КП(б)Б, ЦК ЛКСМБ, ЦВК, СНК, ЦСПСБ, АК КП(б)Б, АКК КП(б)Б, АК ЛКСМБ, АВК — па сваіх мандатах, усе іншыя—па білетах, разасланых ...

Партыйнае будаўніцтва

Чыстка савецкіх ячэек КП(б)Б

Праверка выкрывае практыку апартунізму

АЧЫШЧАЮЧЫ СВАЕ РАДЫ АД ІДЭЁВА І КЛЯСАВА ВАРОЖЫХ ЭЛЕМЭНТАЎ, АД БЮРАКРАТАЎ, АД ТЫХ, ХТО СКАЖАЕ КЛЯСАВУЮ ЛІНІЮ І ЗАЦІСКАЕ САМАКРЫТЫКУ, ПАРТЫЙНЫЯ ЯЧЭЙКІ ЯШЧЭ БОЛЬШ УЗЬНІМУЦЬ СВАЮ БАЯЗДОЛЬНАСЬЦЬ У БАРАЦЬБЕ ЗА ГЕНЭРАЛЬНУЮ ЛІНІЮ ПАРТЫІ

Дзе самакрытыка была не ў пашане

Праверка ячэйкі нарсувязі

Тыя, хто не апраўдаў годнасьці камуністага—выключаны з партыі

...ойны нарыў, які разьядаў парт'...эйку, у свой час ускрыла МенАКК. ...унзаўскі раённы камітэт партыі ў па...ку 1929 году распусьціў датэрмінова ...ро парт'ячэйкі. Частка таварышоў, ...енаў партыі, рашуча ўзялася за ...здараўленьне ячэйкі... Але... старое кі...ўніцтва ячэйкі яшчэ заставалася ў ...ртыі і ва ўстанове. П'яніцы і глушы...лі самакрытыкі павялі супроць гэтых...

...Бюракрат і чыноўнік—толькі так мож... ахарактарызаваць гэтага «камуніста...». Ён зусім ня цікавіўся жыцьцём ...». Ён зусім ня разумее асноў... партыі і літаральна не разумее асноў... пытаньняў бягучага моманту. Зло...ываючы сваім партыйным стажам, ...аскавенка недапушчальна бюракра...ычна і фармальна адносіўся да служ...овых абавязкаў. У часе чысткі Мас...авенка пратэставаў супроць таго, што беспартыйным дазваляюць... крытыкаваць членаў партыі.

Старшая тэлефаністка Забаронак, член партыі з 1928 году, зацiскала самакрытыку. Праверачная камісія зацікавілася гэтай партыйкай і высьветліла, што яна ўтаіла ад партыі сваё сапраўднае сацыяльнае паходжаньне. Выявілася, што Забаронак зьяўляецца па сацыяльным паходжаньні ня служачай, а... дваранкай.

Партыец Мароз скажаў клясавую лінію, дапусьціў безгаспадарчасьць і раз...

...Лухвэрчык груба адносіцца да супрацоўнікаў і ня прымае ўдзелу ў партыйнай рабоце. За штрэйкбрэхэрства ў мінулым і за пасыўнасьць у партыйнай рабоце праверком выключыў яго з партыі.

ТВАР КАМУНІСТКІ ПАКАЛНІС

Тав. Пакалніс зьяўлялася самым старым членам партыі ў ячэйцы. Яна была членам партыі з 1912 году, раней працавала на вытворчасьці і ў органах ДПУ. Зараз працуе старшай тэлефаністкай. Здаецца, што т. Пакалніс, як старэйшы член партыі з 1912 г., бязьзьменны член бюро ячэйкі, павінна была змагацца з тымі агіднымі зьявамі, якія тварыліся ў п.-т. канторы, і з бытавым разлажэньнем кіруючай часткі ячэйкі. Нажаль, гэтага т. Пакалніс не зрабіла, яна не апраўдала давер'я, што аказвалася ёй партыйнымі органамі, скарыстаўшы партбілет у сваіх асабістых інтарэсах і спэкулюючы на сваім вялікім партыйным стажы. Яна ня толькі не змагалася з п'янствам, што расьцьвіло ў ячэйцы і ва ўстанове ня наадварот па ўласнай ініцыятыве ня раз арганізоўвала п'яныя оргіі. Калі п'янстваваць у клюбе і п.-т. канторы стала немагчыма, бо заварушыліся адпаведныя органы, папойкі пачалі адбывацца на кватэры Пакалніс. Ва ўстанове Пакалніс зацiскала самакрытыку, дапускаючы ў радзе выпадкаў адкрытае тэрарызаваньне...

...напрыклад... гандлявала кантрабанднымі таварамі, замежнымі панчохамі і пудрай. Карыстаючыся сваім службовым становішчам, яна прымушала падначаленых тэлефаністак купляць гэтыя панчохі і пудру. Больш таго, яна дапускала такія антыпартыйныя ганебныя ўчынкі, як ліхвярства. Пазычаючы грошы супрацоўнікам, Пакалніс патрабавала і атрымлівала потым проценты.

Заціск самакрытыкі з боку т. Пакалніс у асобных выпадках пераходзіў у адкрытае цкаваньне. Яна пагражала тым тэлефаністкам, якія ёй не падабаліся, звальненьнем з работы, біржай працы і г. д.

Такая атмасфэра заціску і цкаваньня прывяла да росквіту агіднага падхалімства. Пакалніс дапускала лёкайскае падхалімства перад сваёй асобай. У часе чысткі Пакалніс ня прызнала сваёй віны. Наадварот яна старанна імкнулася замазаць усе гэтыя факты і нават дайшла да таго, што прабавала заціскаць самакрытыку нават у часе чысткі. Праверком вычсьціў Пакалніс з радоў партыі.

Нельга не адзначыць тую недапушчальную ролю, якую адыгрывала ў гэтай справе бюро ячэйкі. У тым, што старая камуністка, член партыі з 1912 году, дайшла да поўнага бытавога разлажэньня—вінавата і рэшта партыйцаў. Бюро ячэйкі не заўважыла небясьпечных сымптомаў бытавога загніваньня Пакалніс і дазваляла ёй бяскарна заціскаць самакрытыку, цкаваць і зьдзекавацца з супрацоўніц, скарыстоўваць свой партыйны білет у сваіх асабістых інтарэсах, займацца гандлем і ліхвярствам.

САМАКРЫТЫКА, ГЛЕДЗЯЧЫ НА АСОБЫ

Праверку прайшлі 59 членаў і кандыдатаў партыі. З іх 8 выключаны з партыі...

...шкаджаў у рабоце ячэйкі і дыскрэдытаваў сябе, як партыйца.

Асноўным недахопам у рабоце ячэйкі зьяўляецца нярашучая і невыстарчальная барацьба за разгортваньне самакрытыкі.

Крытыкавалі, гледзячы на асобы, улічваючы партыйны стаж і службовае становішча данага камуністага. Праверачная камісія прапанавала ячэйцы зьвярнуць максымум увагі на выпраўленьне гэтай палітычнай памылкі і павесьці рашучую барацьбу за канчатковае аздараўленьне ячэйкі. У прыватнасьці, ячэйка павінна жорстка ўдарыць па тых бюракратах, якія яшчэ ў вялікай колькасьці захаваліся на пошце. Трэба ячэйцы лепш кіраваць установай, дзе яшчэ зусім не разгорнута самакрытыка, дзе крытыкуюць, уважліва гледзячы на асобы.

Юр. Т—к.

„Норавы“

Што выяўляе чыстка ячэйкі Белдзяржстраху

Аб стане і рабоце Дзяржстраху БССР, ку, у якіх старанна замазваліся недахопы ячэйкі. Спробы асобных тавары...

...Дзяржстраху, паводле якое, як вядома, праводзіў аднолькавую лінію ў адносінах прыватніка і рабочых, кулака і бедняка. У той-жа час быў выкрыты рад фактаў безгаспадарчасьці, грубога заціскання самакрытыкі, выпадкаў антысэмітызму. Усе гэтыя факты былі пацьверджаны Фрунзаўскім райкомам партыі, які правёў абсьледваньне ячэйкі Белдзяржстраху. Аднак, парт'ячэйка не згадзілася з вывадамі райкому партыі. Члены ячэйкі настойвалі на тым, што ў ячэйцы ўсё добра, што ніякіх хібаў і скажэньняў няма. Райком партыі паўторна абсьледваў ячэйку і зноў усе факты заціскання самакрыткі, разлажэньня і антысэмітызму поўнасьцю пацьвердзіліся. Наколькі-ж партыйная ячэйка на справе ўсьвядоміла і выправіла свае грубыя палітычныя памылкі.

Частка членаў у сапраўднасьці аказалася аллілуйшчыкамі, якія на другі дзень пасьля абсьледваньня сталі ганьбаваць вывады райкому, заяўляючы аб тым, што гэтыя вывады няправільныя. Не дапамаглі ні датэрміновы рэспуск...

...бой узаемным абяцаньнем—сьмецьця з хаты ня выносіць.

Беспартыйных супрацоўнікаў за крытыку цкавалі і зьнімалі з работы. Усякае здаровае выступленьне з самакрытыкай і крытыкай удала падводзілася пад «склоку і дэмагогію». Для звальненьня супрацоўнікаў, якія адважыліся крытыкаваць недахопы, адшукаваліся дзесяткі прычын. Дэмабілізаваных, накіраваных на работу ў акрстрах, таксама сустрэлі, як ворагаў, і хутка выжылі ў установы ўсіх камандзіраў.

Ва ўстанове і ў ячэйцы расьцьвіў махровы антысэмітызм. Сярод партыйцаў і беспартыйных супрацоўнікаў былі ў пашане агідныя антысавецкія анэкдоты на «яўрэйскія тэмы». Супрацоўніцу Бэйліну звольнілі з работы за самакрытыку. А калі яна зьвярнулася за растлумачэньнем аб прычынах звальненьня, дык ёй растлумачылі:

— Вам баяцца беспрацоўя няма чаго, усё роўна ў яўрэяў шмат грошай.

Судовыя органы аднавілі тав. Бэйліну на рабоце, аднак, асобныя партыйцы імкнуліся не байкатаваць... ...гіі імкнуліся аздаравіць ячэйку. Але не атрымалі ніякай дапамогі з боку рэшты членаў ячэйкі.

Зараз праходзіць чыстка ячэйкі Белдзяржстраху. Чыстка праходзіць пры актыўным удзеле прысутных на сходзе. Тры дні абмяркоўвалася справаздача сакратара ячэйкі, тры дні выкрываліся недахопы і хваравітыя зьявы ячэйкі Белдзяржстраху. Цікавыя моманты выявіліся пры індывідуальнай праверцы членаў ячэйкі. Праверка паказала, што ячэйка Белдзяржстраху зусім разлажылася і райком партыі, бадай зрабіў памылку, што ў свой час распусьціў толькі бюро ячэйкі, а ня ўсю ячэйку.

У ячэйцы красавалася пагалоўнае п'янства, пілі, бадай, пасьля кожнага сходу. П'янымі прыходзілі ў чырвоны куток і рабілі там розныя агідныя ўчынкі. У адносінах жанчын, што працуюць ва ўстанове, праяўляліся фармальныя недапушчальныя і хуліганскія ўчынкі. У ячэйцы была сямейнасьць і кругавая парука. Крытыкай ня пахла. Самакрытыка была заціснута, беспартыйныя супрацоўнікі маўчалі і баяліся выступіць з крытыкай недахопаў.

Пастановы выносіліся агульныя, без усякіх канкрэтных фактаў, пачынаючы... ...ка канчаткова заблыталася ў моцным павуціньні сямейнасьці і кругавой парукі і зусім страціла свой партыйны твар. Зноў на сцэну выйшлі склочніцтва, падсяджваньне і падхалімства. У часе чысткі партыйцы ня толькі не дапамагаюць праверкому выявіць усе недахопы і скажэньні, а нават імкнуцца замазаць ганебныя прарывы ячэйкі і выратаваць сябе пры дапамозе ўсё тэй-жа кругавой парукі. Большасьць партыйцаў у часе чысткі маўчыць або замазвае адмоўныя факты. Крытыка носіць павярхоўны, бяззубы характар. Зразумела, таму што ў злачынствах і абураючых зьявах вінаваты ўсе члены ячэйкі. Паказальна, што нават сам старшыня праўленьня Белдзяржстраху тав. Чарнушэвіч таксама нічога «ня ведае» аб тых злачынствах і агідных учынках, якія тварыліся ў Белдзяржстраху і ячэйцы.

Трэба спадзявацца, што чыстка выкрые да канца сапраўдны твар ячэйкі і кожнага партыйца. Шкада толькі, што рабочая брыгада галянтарэйнай фабрыкі і рабочыя і работніцы фабрыкі прымаюць слабы ўдзел у чыстцы ячэйкі Белдзяржстраху.

І. А.

Не паслабляць тэмпу

Спажывецкая каапэрацыя ў БССР зьяўляецца адным з асноўных хлебазагатоўшчыкаў. Ёй адведзен трудны вучасак работы — загатоўка непасрэдна ў сялян у той час, як да іншых загатоўшчыкаў хлеб паступае ад саўгасаў, калгасаў і па контрактацыі.

...Пасьпяховае выкананьне загатоўчага пляну паказвае, што з боку спажывецкай каапэрацыі зьвернута значная ўвага хлебазагатоўчай кампаніі. Але было-б ...лізнай памылкай цалкам прыпісваць ...тыя дасягненьні якасьці і энэргіі нашага каапэрацыйнага апарату. Сёньня ...адагульваючы папярэднія вынікі пер... частка праведзенай кампаніі, трэба ...ерш за ўсё спыніцца на дэфэктах і ...пушчэньнях, якія мелі месца. Гэта тым ...больш неабходна, што пасьля выкананьня афіцыйнага загатоўчага пляну, і ў якім выпадку ня трэба дапусьціць ...аслабленьня далейшай загатоўчай работы.

Цяпер ужо можна лічыць устаноўленым, што першапачатковыя пляны былі складзены без належнага ўліку сапраўдных размераў хлебных лішкаў. ...тыя лішкі аказаліся значна большымі, чым былі прадугледжаны плянам. Таму загатоўчая работа не павінна спыняцца ні на адзін дзень.

Адначасова трэба прыкласьці ўсе намаганьні, каб пры правядзеньні апошняй часткі кампаніі зжыць усе тыя памылкі, хібы і ўпушчэньні, якія мелі месца спачатку загатовак і ў значнай ступені ня зжыты яшчэ і да гэтага часу.

Мы павінны прызнаць, што яшчэ да гэтага часу большасьць нізавых арганізацый не ўсьвядоміла належным чынам асноўных дырэктыў партыі і вышэйшых савецкіх органаў. Яшчэ да гэтае пары многія каапэрацыйныя працаўнікі праяўляюць чыста мэханічны падыход да хлебазагатовак, зварачаюць асноўную ...мі мала зрабіла для таго, кабператварыць хлебазагатоўкі ў грамадзкую палітычную кампанію.

Тэхніка прыёмкі хлеба ў чырвоных абозаў часта не наладжана. Толькі за кастрычнік месяц адзначан рад выпадкаў злачынна-нядбайных адносін да прыёмкі абозаў (Крычаўскае спажывецкае таварыства).

Сельскі каапэрацыйны актыў зусім слаба выкарыстоўваецца для правядзеньня загатоўчай кампаніі.

Нарэшце, мы маем зусім нездавальняючыя суадносіны харчовай і фуражнай групы збожжа. Асабліва гэта адносіцца да тэй часткі хлеба, які здаецца заможнай часткай вёскі.

Мы павінны выкарыстаць пэрыяд, што яшчэ застаўся, ня толькі для таго, каб працягваць непаслабным тэмпам загатоўкі, але і каб выправіць усе адзначаныя недахваты.

Нашы колькасныя дасягненьні зьяўляюцца гарантыяй таго, што пры ўсьведамленьні тэй вялізнай адказнасьці, якая ляжыць на спажывецкай сыстэме, мы здолеем дабіцца посьпеху і ў адносінах паляпшэньня якаснага боку загатовак.

Х. БАЛЦІН.

„Не хачу гаварыць на замежнай мове“

Вялікадзяржаўны расійскі шавіністы ў прафэсарскім званьні выкрывае сябе

«Есть в России заслуженный профессор Николай Степанович такой-то, тайный советник и кавалер...»

А. ЧЕХОВ.

Нашага прафэсара завуць Александар Сяргеевіч. Яго прозьвішча не «такой-та», а Шчапоцьцеў. Ня ў прыклад Мікалаю Сьцяпанавічу, Александар Сяргеевіч жыве ў Беларусі і вось ужо 5 ...

...сіня-бурым. Але мы-б не адважыліся зьнеславажыць А. С., калі-б ня мелі пэўных вестак аб тым, што ён часта зьяўляецца ў аўдыторыю, як кажуць, «у двох», язык яго заплятаўся і гукі галасу выходзілі ня зусім звычайныя. Адсу выходзілі ня зусім звычайныя. А. С. дазваляў сабе прыходзіць часамі на лекцыі чутачку п'яным. Арыгінальны чалавек А. С.

Але і гэтыя некалькі маленькіх рыс з характарыстыкі паважанага А. С. ...

...нулым годзе ў часе акадэмічнага паходу.

Але і гэта яшчэ ня ўсё в характарыстыкі паважанага А. С. Справа ў тым, што ён знаходзіцца ў надзвычайна цеснай дружбе са сьпірытусам. Злыя языкі кажуць, што ад гэтай дружбы нос у А. С. перамяніў свой колер і выглядае ...

...чаць беларускую мову былі абавязаны маладыя навуковыя працаўнікі: асьпіранты, дацэнты і асыстэнты. Рэшта прафэсуры мела, так сказаць, чыста маральныя тэрміны па вывучэньні беларускай мовы. У ліку гэтай часткі быў, зразумела, і праф. А. С. Шчапоцьцеў. Толькі з пастановай кастрычніка мінулага году праўленьня БДУ (на якую спасылаецца ў прыватнасьці Шчапоцьцеў) абавязковыя тэрміны пераходу на беларускую ... распаўсюджаны на ўсіх пра...

...патрабаваньнямі... доказы, што праўленьне БДУ зрабіла ўсё, каб палегчыць аўладаньне беларускай мовай для старых кадраў прафэсуры. Нам вядома, што да мінулага году гэтая частка прафэсуры ня ўключалася нават у пляны абавязковай беларусізацыі катэдраў. Першым чынам выву...

...Шчапоцьцеў—прафэсар-вуор, ...гічна ня любіць беларускіх лясоў».

Тады, калі хто-небудзь зацікавіцца гэтым відам зьвяроў, дык можа навучыцца і шмат чаму карыснаму. А вучыцца яшчэ ёсьць каму.

Л. КРАСЬНЕЎСКІ.

Бязьлітасна выкрываць агентуру нацыянал-дэмакратызму

Манэўр нацыянал-дэмакратаў

Наскок на партыю, які быў арганізаваны нацыянал-дэмакратычнай групай у часе чысткі ў ячэйцы НКА, скончыўся паражэньнем гэтае групы. Партыя бой прыняла, дала адпор і прымусіла «налётчыкаў» ганебна «рэтыравацца» з трыбуны чысткі. Партыйныя ячэйкі аднадушна асудзілі гэту вылазку і ўжо зрабілі адпаведныя арганізацыйныя вывады, якія напрошваліся самі па сабе. Прымушаныя адступіць «налётчыкі» нацыянал-дэмакратычнага лягеру палічылі патрэбным зрабіць добрую міну пры тэй кепскай гульні, якая ў іх атрымалася. Яны пачалі замазваць сьляды сваіх выступленьняў і разразіліся «заявамі», у якіх яны прабуюць так ці інакш рэабілітаваць свае ўчынкі, прыняць выгляд адроджанай нявіннасьці. «Даруйце, як гэта можна нас залічыць у нейкіх там нацыянал-дэмакратаў, а тым больш лічыць нашы выступленьні клясава-варожымі». Калі мы няўдала выказаліся, дык гэта ад шчырага сэрца, а мы і ў думках нічога дрэннага ня мелі — вось лейт-матыў усіх заяў. Словам, на дапамогу варожасьці заклікаецца нявіннасьць. Пабачым, наколькі гэта так, наколькі гэтая містыфікацыя мае падставу для таго, каб даць ёй веры.

Першае, на чым спыняюцца і І. Цьвікевіч, і М. Гарэцкі, і Марук гэта — адмаўленьне арганізаванасьці іх выступленьняў.

— Заяўляю, што маё выступленьне было зусім асобным, незалежным. Я ні з кім не ўмаўляўся аб сваім выступленьні, — піша Цьвікевіч.

Яму ўторыць Марук:

— Перадавіца «Зьвязды» залічыла мяне клясавым ворагам, хаўрусьнікам нацыянал-дэмакратаў і маё прозьвішча паставілі разам з прозьвішчам Ільлючонка, супроць чаго я пратэстую, бо з такімі асобамі (тым больш у п'яным стане) у мяне ня было ніколі і ня можа быць хаўрусу па партыйных, палітычных, ды іншых пытаньнях».

І нарэшце, «адхрышчваецца» ад абвінавачаньня ў арганізаванасьці М. Гарэцкі:

«Ні з т. Цьвікевічам, ні з т. Маруком я не знаходжуся ў такіх адносінах, каб з імі змаўляцца выступаць на гэтым сходзе».

Адным словам: нічога ня ведаем, дзейнічалі без папярэдняе ўмовы. Ці гэта так на самай справе? Перш за ўсё, усе тры вядомыя па сваім палітычным мінулым. Аб Маруку мы ўжо чыталі ў рэзалюцыі яч. КП(б)Б пэдфаку БДУ. Ён пасьлядоўна праводзіў сваю лінію, пакуль не завяршыў яе апошнім выступленьнем. Цьвікевіч таксама вядомы нам па сваіх папярэдніх выступленьнях — пачытайце рэзалюцыю ячэйкі БДВ. А тав. М. Гарэцкі сам аб сабе далажыў: «я — нашанівец». Такім чынам, ці няма ў іх нічога агульнага. Здаецца, ёсьць. Нацыянал-дэмакратызм — вось што аб'ядноўвае гэтых асоб. Далей, зьмест прамоў, а цяпер яшчэ і «абвяржэньняў». Згадзецеся, аднолькавыя. Тэзісы гэтага зьместу: дыскрэдытацыя чысткі, апэляцыя да гісторыі, аднолькавыя погляды на некаторыя прынцыповыя пытаньні. Ці патрэбна яшчэ даводзіць. Здаецца, зразумела. Дада... насьць выступ... маецца пэўны... наскоку.

Другі тэзіс ...добрасумлен... — палітычна...

Праўда, гэ...лытыкаў» ня ...бачым, спра...ратаваньня ўласнай скуры. Як аб гэтым яны самі кажуць:

«Я не падзяляю і катэгарычна адмяжоўваюся ад такіх элемэнтаў і нацыянал-дэмакратычных поглядаў, якія былі выказаны М. Гарэцкім і І. Цьвікевічам» — заяўляе Марук.

«Лічу, што выступленьне Марука было партыйна-нявытрыманым і яго словы аб «казённых прамовах», аб «судзе» і «пракуроры» і інш. груба скажалі сэнс чысткі партыі і клясавую сутнасьць чысткі. Выступленьне т. Гарэцкага было нейкай «нашаніўскай» блытанінай і ў корані няправільным» — гаворыць Цьвікевіч.

Ці яшчэ трэба шукаць больш аб'ектыўных сьведак, якія-б так яскрава характарызавалі нашых нацыянал-дэмакратаў, чым... яны самі? Так расшыфроўваюць яны самі сябе. Для чаго гэта робіцца? Выключна для таго, каб зьмягчыць удар, якім партыя адказвае на наглую вылазку. Выключна для таго, каб замесьці сьляды і атрымаць магчымасьць шкодзіць і надалей.

Цікава, як супадаюць некаторыя месцы з гэтых заяў з заявамі самога тав. Жылуновіча.

...

ПРАВА-АПАРТУНІСТЫЧНАЯ КАНЦЭПЦЫЯ АБ ШЛЯХУ І ХАРАКТАРЫ РУХУ ДА САЦЫЯЛІЗМУ*)

Такім чынам, паводле Леніна, тэарытычна бясспрэчна, што сельская гаспадарка пры пераходзе да сацыялізму павінна перайсьці да буйное, аграмаджанае, калектыўнае гаспадаркі. У другім...

...пытаньні якраз і выкоўваўся, шліфаваўся ў барацьбе з прадстаўнікамі дробнабуржуазнага сацыялізму. Матэр'яльная база сацыялізму як у прамысловасьці, так і ў сельскай гаспадарцы адна — буйная аграмаджаная вытворчасьць, вы...

...цыялізму. Пан Рэнэр, зразумела, адмаўляе дыктатуру пралетарыяту, экспрапрыяцыю экспрапрыятараў, пралетарскую рэвалюцыю. Сацыялізацыя праз зварот пачынаецца і адбываецца ў яго пры капіталізме. Усё гэта, аднак, не дае нам ніякага права пераносіць...

...сувязі з ростам і ўзмацненьнем сацыялістычнай прамысловасьці Ленін з усёй настойлівасьцю высунуў другое важнейшае зьвяно ланцуга—каапэраваньне дробнага, драбнейшага сялянства, прычым у сувязі з агульнай эканамічнай абстаноўкай ён асабліва ўпіраў на пер...

...выходзіць з марксава-ленінскага разуменьня сацыялізму, калі выходзіць з таго, што сацыялізм азначае буйнейшую машынную вытворчасьць ня толькі ў прамысловасьці, але і ў сельскай гаспадарцы, тады сапраўдны шлях да сацыялізму павінен мысьліцца інакш. Да сацыялізму мы прыдзем праз вытвор...

...што асноўная серадняцкая маса вёскі прышла ў рух. Ня дзіва, калі перад тварам сэлекцыйных пунктаў, машынна-трактарных станцый, складаных малатарань і камбайнаў, перад тварам збожавых гігантаў серадняк усё настойлівей і настойлівей заяўляе і будзе заяўляць, што ён—за калектыўную пра...

...

Дзе будаваць агра-індустрыяльныя калгасы-гіганты?

Пазаўчора ў Наркамземе адбылася шырокая нарада з удзелам прадстаўнікоў зацікаўленых устаноў і розных акруг, на якой быў заслуханы даклад спэцыяльнай камісіі, што займалася вывучэньнем пытаньня аб пабудове ў БССР агра-індустрыяльных камбінатаў-калгасаў.

У «Зьвяздзе» ўжо паведамлялася аб плане арганізацыі ў БССР двух такіх камбінатаў.

Сельская гаспадарка БССР у асноўным выяўляе сабой два арганізацыйна-вытворчыя тыпы: бульбяна-жывёлагадоўчы і ільняна-малочны. Першы тып канцэнтруецца ў цэнтральнай і паўднёвай частках, а другі ў паўночна-ўсходняй частцы БССР. Грунтуючыся на гэтым, камісія вывучыла магчымасьць арганізацыі адзначаных камбінатаў-калгасаў у Рагачоўска-Жлобінскім раёне, Бабруйскай акругі, у Высачанска-Лёзьненскім раёне, Віцебскай акругі, і Лядненска-Дубровенскім раёне, Аршанскай акругі, як раёнаў, якія зьяўляюцца найбольш тыповымі прадстаўнікамі паказаных вытворчых тыпаў.

Гэтыя раёны заслугоўваюць увагі таму, што яны найбольш багаты чыгуначнымі, шасэйнымі і воднымі шляхамі і зьвязаны з буйнейшымі прамысловымі цэнтрамі—Ленінградам, Днепрастроем, Масквой і партамі Балтыцкага і Чорнага мора.

У паказаных мясцовасьцях ёсьць магчымасьць атрымаць сілавую энэргію ад раённай электрастанцыі імя Сталіна (Асінбуд), або пабудаваць сілавыя установы, якія-б працавалі на мясцовым паліве—торфу.

Выбіраючы адпаведны раён, камісія прымала пад увагу магчымасьць больш лёгка мэханізаваць сельска-гаспадарчую вытворчасьць і тэхнічна абслугоўваць усе галіны сельскай гаспадаркі ў гэтым раёне.

Улічвалася падрыхтоўка раёнаў у сэнсе становішча калектывізацыі да моманту абсьледаваньня, а таксама і магчымасьці перайсьці ў бліжэйшы час да суцэльнай калектывізацыі ў раёнах, у якіх маркуецца будаваць кам- [illegible]

Даклад камісіі выклікаў гарачыя спрэчкі з боку прысутных таварышоў.

ЯШЧЭ не ПАВЯРНУЛІСЯ ТВАРАМ ДА КАЛГАСУ

НАШЫМ УСТАНОВАМ ЧАС ПРЫСТУПІЦЬ ДА ПРАКТЫЧНАЙ РАБОТЫ, ЧАС КІНУЦЬ АГУЛЬНЫЯ РАЗВАЖАНЬНІ

БУЙНАЯ КАЛЕКТЫЎНАЯ ГАСПАДАРКА РЭЗКА ВЫЗНАЧАЕЦЦА НА ФОНЕ БЕЛАРУСКАЙ ВЁСКІ. АСОБНЫЯ АКРУГІ НАМЯЧАЮЦЬ У БЯГУЧЫМ ГОДЗЕ КАЛЕКТЫВІЗАВАЦЬ 20-25 ПРОЦ. СВАЁЙ ПЛОШЧЫ. АЛЕ МНОГІЯ АРГАНІЗАЦЫІ ЯШЧЭ НІЧОГА НЕ ЗРАБІЛІ ДЛЯ АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНЯ ДЫРЭКТЫЎ ЦК КП(б)Б АБ ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНІ ПРАВІЛЬНАГА РАЗЬВІЦЬЦЯ ГЭТАГА РУХУ. ЖЫВЁЛАВОДСАЮЗ, ПАЛЯВОДСАЮЗ, БЕЛКААПСАЮЗ, БЕЛСАМПРАМСАЮЗ, НКА І НАРКАМАТ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ ЯШЧЭ НЕ ПАВЯРНУЛІСЯ ТВАРАМ ДА КАЛГАСУ. ТРЭБА БЕЗАДКЛАДНА ПЕРАКЛЮЧЫЦЬ РАБОТУ І ЭНЭРГІЮ ЎСІХ АРГАНІЗАЦЫЙ, ШТО ПРАЦУЮЦЬ НА ВЁСЦЫ, НА ПРАКТЫЧНУЮ ДАПАМОГУ САЦЫЯЛІСТЫЧНАМУ СЭКТАРУ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.

Калгасны рух па БССР за апошні час характарызуецца арганізацыяй цэлага раду буйнейшых калгасаў, пачынаючы ад 1.000 да 10.000 гэкт. Гэты рух стаў сапраўды масавым і ахапіў шмат тысяч сялянскіх гаспадарак.

Процант калектывізацыі ў радзе раёнаў ужо дасягае такіх высокіх лічбаў, што там стаіць практычная задача аб правядзеньні суцэльнай калектывізацыі на 100 проц. у самы кароткі тэрмін, на толькі ў гэтую пяцігодку, а ў наступныя 1-2 гады.

У раёнах суцэльнай калектывізацыі і ў буйных калгасах бядняцка-серадняцкія пласты ствараюць нябывалую, нячуваную дагэтуль справу. Яны будуюць гаспадаркі, якія перавышаюць часамі па сваіх размерах самыя буйныя гаспадаркі былога абшарніцкага тыпу, на падставе прыстасаваньня самых перадавых форм машынізацыі і мэханізацыі працы.

Гэта на справе праводзімая партыяй рэканструкцыя сельскай гаспадаркі праводзіцца ва ўмовах самай абвостранай, бязьлітаснай клясавай барацьбы: кулак, адчуваючы сваю пагібель, з усёй сілы імкнецца затрымаць, затармазіць наступленьне калгаснага руху. Наадварот, кожны ўдар па кулаку ў падатку, у хлебазагатоўках адчуваецца дадатковым посьпехам у пераходзе цэлых вёсак у калгасы і г. д.

Ці зроблена ўсё патрэбнае, каб забясьпечыць правільнае разьвіцьцё гэтага калгаснага руху, каб дапамагчы гэтым маладым калгасам узмацніцца, каб калгасьніку, які яшчэ ўчора быў дробным гаспадаром, вывучыцца арганізоўваць, працаваць і кіраваць буйной гаспадаркай са складанымі машынамі, з сотнямі рабочых рук і г. д.?

Ці зроблена адпаведнымі установамі ўсё патрэбнае для ажыцьцяўленьня выразных, цьвёрдых дырэктыў ЦК КП(б)Б аб узмацненьні дапамогі калгасам пры іх арганізацыі і ў іх штодзённай рабоце?

На жаль, на ўсе гэтыя запытаньні даць станоўчага адказу мы ня зможам. Аб гэтым гавораць факты: да гэтага часу некаторыя асобы і ўстановы уяўляюць сабе справу калектывізацыі вёскі [illegible]

[illegible] сялянства. Шмат жывёлы ідзе пад абух, а справа папаўненьня стада калгасаў стаіць на месцы. Таксама і ў аднасінах сьвінагадоўлі, птушніцтва і г. д.

А Паляводсаюз... (былы Белсельсаюз)? Праз каго ён хоча весьці рэканструкцыю паляводзтва? Чаму-б яму ня ўзяць на сябе, для пачатку, з дзесятак калгасаў, каб спэцыялізаваць іх на культуры ільну. Ці не прайшоў час падумаць аб пераводзе цэлага раёну суцэльнай калектывізацыі на культуру ільну, на-

прыклад, Гарадоцкі, або Сіроцінскі, Віцебскай акругі. Але справа ў тым, што с.-г. каапэрацыя яшчэ і дагэтуль мае камэрцыйны ўхіл і мала ўжывае вытворчыя мэтады працы ў індывідуальнай гаспадарцы. Тым больш далёка яна стаіць ад вытворчасьці калгасу.

Зьезд с.-г. каапэрацыі належнага пералому ў гэтым напрамку яшчэ не зрабіў.

Усякія палемічныя адказы розных устаноў аб тым, што ўсё гэта — справа Белкалгассаюзу, што мы маем сваю уласную работу — нікому не дапамогуць. Справа калектывізацыі вёскі ня можа і не павінна быць справай аднаго Белкалгассаюзу. Забясьпечыць гэту справу павінны ўсе савецкія, каапэрацыйныя і грамадзкія арганізацыі, якія ў той ці іншай меры маюць адносіны да савецкай вёскі.

Белкаапсаюз да гэтага часу далей агульных разважаньняў ня ідзе. Я ўпэўнен, што ў яго плянах сёе-тое ёсьць аб будаўніцтве паказальных крам і г. д. Ці патрэбна больш лепшае для гэтага бу- [illegible]

гаснага будаўніцтва можа стаць зусім па іншаму. Рад мястэчак змогуць лёгка зрасьціся ў адну буйнейшую гаспадарку з наўкольнымі калектывізаванымі вёскамі і змогуць зрабіцца індустрылізаванымі, мэханізаванымі гаспадарчымі адзінкамі. Між тым, Белсампрамсаюз усё толькі абяцае «падумаць» аб калгасах.

Вялізарнейшае месца ў справе калектывізацыі, у жыцьці буйнога калгасу займае пытаньне аб становішчы жанчыны. Каму невядомы выпадкі, калі

сход па арганізацыі калгасу не дае ніякіх вынікаў толькі таму, што пытаньне аб стварэньні калгасу ўперлася ў рашучае супраціўленьне сялянак. Мы маем і такія асобныя выпадкі, калі новы яшчэ ня ўзмоцнены калгас развальваўся толькі з прычыны розных бязьмерна абвостраных ненармальных узаемаадносін, віноўнікамі якіх быццам-бы выяўляліся жанчыны. У чым тут справа? Толькі ў тым, што ва ўсіх гэтых выпадках жанчыны, якія пайшлі ў калгас, аказаліся ў шмат раз у горшых умовах, чым яны раней знаходзіліся ў індывідуальнай гаспадарцы. Ад працы з гаршкамі жанчыны не вызваліліся, таксама, як і раней, яны павінны вазіцца з пялёнкамі і г. д., ды яшчэ ў дадатак да ўсяго гэтага іх абавязваюць даіць кожны дзень па 8-10 кароў замест 1-2, якіх яны даілі раней у сваёй гаспадарцы. Вядома, што працадысцыпліну нельга ніяк узгадніць з хатнімі клопатамі. Вось чаму бывае, што жанчыны ў калгасах проста паведамляюць: «Вы нас ашукалі». І гэта сапраўды так. Кожны агітатар за калгас на вясковым сходзе пачынае сваю гутарку [illegible]

аб абслугоўваньні вёскі, якая калектывізуецца. Трэба адзначыць і тое, што тут ня толькі ў грошах справа. Вядома, што тут магчыма было-б мабілізаваць сродкі, апрача бюджэтных, таксама і па лініі розных каапэрацыйных, гаспадарчых, грамадзкіх і іншых устаноў і нават у самых калгасах. Трэба толькі добра папрацаваць у гэтым напрамку, плянава намеціўшы канкрэтную колькасьць, дый не ў адзінках, а ў дзесятках і сотнях культурна-бытавых аб'ектаў будаўніц-

тва. І гэты плян будаўніцтва трэба выканаць поўнасьцю.

Размер гэтага артыкулу не дае магчымасьці падрабязна спыніцца на ролі рабочага шэфства і розных яго формах у справе калектывізацыі. Новай вёсцы неабходна запазычаць у рабочай клясы яе загартаванасьць у клясавай барацьбе. Кожнаму буйному калгасу патрэбен вопыт рабочай клясы па будаўніцтве буйных фабрычна-заводзкіх гаспадарак. Рабочыя шэфы павінны і могуць гэты высокакаштоўны вопыт перанесьці ў вёскі. Патрэбны не выпадковыя заезды ў калгасы прадстаўнікоў шэфскіх ячэек, а пастаянная грамадзкая і гаспадарчая сувязь, буйнейшыя заводы і фабрыкі павінны стаць шэфамі над буйнымі калгасамі і раёнамі суцэльнай калектывізацыі, ня лічачыся з тэрытарыяльнымі прынцыпамі. Масавае абслугоўваньне калгасаў з боку рабочых павінна ісьці праз шэфскія арганізацыі, розныя спэцыяльныя таварыствы дапамогі калектывізацыі, праз розныя фабрычна-заводзкія зямляцтвы, але ўсё гэта дагэтуль яшчэ даволі не разгарнула сваёй працы, ня гледзячы на даныя дырэктывы.

Калектывізаваная вёска кожны дзень высоўвае новыя пытаньні і новыя запатрабаваньні. Але часта на ўсё гэта яна не атрымлівае адказу і дапамогі...

Усе факты, прыведзеныя ў артыкуле, паказваюць, што савецкія, каапэрацыйныя і грамадзкія арганізацыі, якія маюць тыя ці іншыя адносіны да працы на вёсцы, працуюць там яшчэ дагэтуль «на-старынцы». Аб рэканструкцыі вёскі ўсе ўстановы шмат гавораць і пішуць. А між тым гэта рэканструкцыя ідзе вялізарнымі крокамі зусім амаль у баку ад гэтых устаноў. Буйная калектывізаваная гаспадарка ўжо зараз рэзка вызначаецца на агульным фоне пасёлкаў і хутароў Беларусі. Цэлыя раёны пераходзяць на суцэльную калектывізацыю. Асобныя акругі намячаюць у бягучым годзе калектывізаваць 20-25 проц. усёй сваёй плошчы. Настроі і энтузіязм шырокіх бядняцка-серадняцкіх мас вёскі гарантуюць выкананьне гэтай задачы. Удзельная вага калектыўных гаспада- [illegible] рак у вытворчасьці таварнага хлеба у 1-2 гады зробіцца рашаючай. Каб забясьпечыць гэту справу, трэба адыйсьці ад «самацёку» ў калектывізацыі. Трэба пераключыць работу, энэргію і сродкі ўсіх арганізацый, што працуюць на вёсцы, на практычную дапамогу і ўзмацненьне сацыялістычнага сэктару нашай сельскай гаспадаркі.

СТОЛАЎ.

Узмацніць тэмп паступленьня збожжавых культур

Рашуча зламаць супраціўленьне кулака

Збор закантрактаванага хлеба праходзіць вельмі марудна

На 1-е лістапада гадавы плян хлебных загатовак па БССР без памольнага збору выкананы на 87,5 проц.

За апошнюю пяцідзёнку кастрычніка загатоўлена 8 тысяч тон хлеба супроць 10 тысяч тон, сабраных за час з 20-га па 25-е кастрычніка. Паслабленьне агульнага тэмпу загатовак тлумачыцца тым, што асноўныя хлебныя акругі (Менск, Гомель, Бабруйск) значна зьнізілі тэмп загатовак, які імі быў дасягнуты раней. Так, Менск. акруга ў апошнюю пяцідзёнку загатовіла ўсяго 1.337 тон супроць 2.204 тон папярэдняй пяцідзёнкі. Гомельская акруга загатовіла 566 тон супроць 1.160 тон папярэдняй пяцідзёнкі.

Паасобныя акругі выканалі на 1-е лістапада гадавы плян наступным чынам: Полацкая акруга — 190,8, Віцебская — 134,2 і Аршанская акруга —97,6 гадавога пляну. Здавальняюча таксама выконваюць гадавы плян загатовак Магілеўская і Менская акругі —88,7 проц. **Адстаюць Гомельская акруга, якая выканала 71,4 проц., і Мазырская — 71,5 гадавога пляну.**

Затрыманьне ў тэмпе загатовак па асноўных хлебных акругах даказвае, што самая цяжкая частка кампаніі толькі зараз пачынаецца. Кулацкія гаспадаркі ўсімі мерамі супраціўляюцца выкананьню пляну. **Трэба зараз-жа прыняць меры, каб прымусіць кулака выканаць даныя яму цьвёрдыя заданьні па хлебазагатоўках.**

Работа акруг павінна ацэньвацца выключна па тым, як яны змаглі прымусіць кулака здаць свае лішкі.

Пытаньне здачы закантрактаванага хлеба застаецца ўсё яшчэ пагражаючым. На 20-е кастрычніка гадавое заданьне па зборы закантрактаванага хлеба выканана ўсяго на 26,3 проц. Ня прыходзіцца даказваць, што галоўнай прычынай слабога паступленьня закантрактаванага хлеба застаюцца нядбайныя адносіны мясцовых арганізацый да спагнаньня закантрактаваных прадуктаў.

Трэба зараз-жа моцна ўдарыць па тых нізавых работніках, якія інэртна адносяцца да выкананьня заданьняў па кантрактацыі. Нічога ня зроблена, каб нізавыя савецкія органы і грамадзкія арганізацыі змаглі аказаць неабходнае ўзьдзейваньне на ход паступленьня закантрактаваных культур.

Зусім дрэнна абстаіць таксама справа з удзельнай вагой у загатоўках жыта і пшаніцы. Процант паступленьня жыта і пшаніцы зьнізіўся і з 10 па 20 кастрычніка складае ўсяго 46,1 проц. супроць 59 проц. у верасьні.

Месцы ня зусім зразумелі ўсю небясьпеку гэтага зьявішча.

Каб пасьпяхова закончыць хлебазагатоўчую кампанію, трэба скарыстаць поўнасьцю кароткі тэрмін, што застаўся, для ўстанаўленьня нармальнай удзельнай вагі жыта і пшаніцы ў агульных загатоўках.

Трэба ўзмацніць націск на кулака і цьвёрда патрабаваць, каб ён выканаў даныя яму заданьні па загатоўках у асноўным жыта і пшаніцы.

Паляводсаюз дапусьціў рад промахаў і памылак пры кантрактацыі ільну

Гнёздавы мэтад кантрактацыі—адзіны правільны і нам патрэбны—ня ўжываўся на практыцы.—Слаба праводзілася работа сярод калгасаў у галіне ільнаводзтва.

ТРЭБА ЎЛІЧЫЦЬ І ВЫВУЧЫЦЬ ДАПУШЧАНЫЯ ПРОМАХІ

Беларусь, дзякуючы сваім кліматычным і глебавым умовам, зьяўляецца даволі значным ільнаводным раёнам і мае ўсе мажлівасьці для павялічэньня ўдзельнай вагі ільнаводнай галіны сельскай гаспадаркі. БССР дае ільняны сырэц ня толькі беларускай прамысловасьці, але таксама і саюзнай—і таму нам трэба моцна націснуць на інтэнсыўнае разьвіцьцё ільнаводзтва ў нашай рэспубліцы.

Нам асабліва патрэбна сачыць за правядзеньнем работы па кантрактацыі ільну, бо правільная кантрактацыя, апрача плянавага забесьпячэньня нас ільнавалакном і ільна-семем прышчапляе сялянскаму насельніцтву калектыўныя навыкі і дапамагае зрабіць агранамічнае ўзьдзейваньне на сялянскія гаспадаркі ў мэтах павялічэньня ўраджаю.

Справаздачныя весткі Паляводсаюзу (былога Белсельсаюзу) аб выніках кантрактацыі ў мінулым 1928-29 годзе—сьведчаць аб дапушчаных буйных промахах. Гэтыя памылкі трэба добра вывучыць і ўзважыць з тым, каб можна было іх зжыць пры кантрактацыі гэтага году.

ДЗЕ-Ж ІСЬЦІНА

Перш за ўсё адзначым, што лічбовыя даныя, якімі апэруе Паляводсаюз, вельмі супярэчлівыя, а пры такіх умовах цяжка правільна плянаваць работу. Падамо некалькі прыкладаў.

У якім разьмеры выканаў Паляводсаюз плян кантрактацыі ільну (валакна і семя)? **Ільна-пянковаму камітэту Паляводсаюз паведамляе, што гэты плян недавыкананы на 0,7 проц., а Наркамгандлю паведамляе, што недавыкананьне пляну складае 5,2 проц.—разыходзіны даволі значныя.**

Яшчэ адзін прыклад больш яскравы. У гэтым годзе ў Беларусі былі арганізаваны спэцыяльныя ільнаводныя таварыствы, і нам вельмі важна ведаць—колькі-ж арганізавана гэтых таварыстваў і хто і як кіруе іх работай. І вось Паляводсаюз паведамляе, што ільнаводных таварыстваў арганізавана 10—тут можна было не сумнявацца, бо ў Паляводсаюз уваходзяць усе вытворчыя каапэрацыйныя аб'яднаньні. Ну, а Наркамзем, зрабіўшы абсьледваньне, выявіў, што ільнаводных т-ваў арганізавана ня 10, а цэлых 17. Само сабою выплывае пытаньне—**як-жа Паляводсаюз ня ведае аб тым, што знаходзіцца ў яго сыстэме, і як ён мог кіраваць работай ільнаводных таварыстваў, калі ён нават не інфармаваны аб колькасьці гэтых таварыстваў.**

ПАЛЯВОДСАЮЗ НАДЗЯЛЯЎ КАНТРАКТАНТАЎ НЯГОДНЫМ НАСЕНЬНЕМ

Для нас надзвычайна важна, каб пасеўшчыкі-кантрактанты засявалі палепшаным насеньнем. Паляводсаюз інфармуе аб тым, што 800 тон палепшанага мясцовага ільна-семя ім было разьмеркавана сярод кантрактуючых гаспадарак. Пакінем у баку факт надзвычайна мізэрнай лічбы разьмеркаванага семя і зацікавімся яго якасьцю. На гэтае пытаньне нам дае адказ Наркамзем—**35 проц. гэтага семя мелі чыстату і ўсхожасьць ніжэй нормы (па даных Віцебскай насенна-кантрольнай станцыі адхіленьне ад нормы па ўсхожасьці дасягала 30 проц.).**

Паляводсаюз павінен даць тлумачэньне, **што здарылася з палепшаным семем, якое знаходзілася ў іх распараджэньні, па якой прычыне яно страціла чыстату і ўсхожасьць. І яшчэ адно пытаньне трэба паставіць—ці можна было дапусьціць, у парушэньне данай дырэктывы, разьмяркоўваць такое нягоднае семя сярод кантрактуючых гаспадарак.**

ШТО ПАКАЗАЛА ПРАКТЫКА БЕЗГРАШОВАЙ І ШМАТГАДОВАЙ КАНТРАКТАЦЫІ

Надзвычайна важным зьяўляецца правядзеньне безграшовай (безавансавай) кантрактацыі—тут у нас ёсьць упэўненасьць, што адпушчаныя натуральныя авансы пойдуць па простым прызначэньні, а гэтай упэўненасьці ў нас няма пры водпуску грашовых авансаў. Такая практыка, праведзеная Паляводсаюзам, ахапіла 1.400 гэктараў—гэта, зразумела, мала, можна было гэтую лічбу павялічыць, прынамсі, у два разы, прымаючы пад увагу, што гэты вопыт добра прышчапіўся.

Таксама ў малым разьмеры праведзена шматгадовая кантрактацыя ільну—замест намечанага пляну ў 3.000 гэктараў шматгадовая кантрактацыя праведзена ў калгасах на 400 гэктараў. Такое недавыкананьне пляну можна тлумачыць толькі слабой работай Паляводсаюзу сярод калгасаў у галіне ільнаводзтва. Наогул-жа ўмовы шматгадовай кантрактацыі павінны зацікавіць калгасы, як надзвычайна выгодныя, якія даюць ім мажлівасьць узмоцніць іх гаспадарку.

ЧАМУ НЯ ЎЖЫВАЎСЯ МЭТАД ГНЁЗДАВОЙ КАНТРАКТАЦЫІ?

Але найвялікшым упушчэньнем Паляводсаюзу мы лічым невыкананьне ім дырэктывы аб кантрактацыі гнёздавым мэтадам. Замест гэтага Паляводсаюз праводзіў кантрактацыю ільну сярод індывідуальнікаў маленькімі групамі з пасеўнай плошчаю льну ў сярэднім у 2,9 гэкт.

Зразумела, што пры такім мэтадзе кантрактацыі адпадае мажлівасьць арганізацыйнага аграномічнага ўзьдзейваньня на пасеўшчыкаў і прышчапленьне ім навыкаў да калектывізацыі.

Гэта абвінавачаньне Паляводсаюз упарта не жадае прыняць на сябе, ён злуецца, апраўдваецца, але няўдала. Паляводсаюз (у асобе свайго прадстаўніка т. Левіта) у растлумачальнай запісцы на імя ільна-пянковага камітэту заяўляе наступнае: **«гэта ўстаноўка на праўдзеньне кантрактацыі на больш буйных плошчах рэзка супярэчыць умовам беларускай вёскі».**

Мы лічым такое тлумачэньне зусім нясур'ёзным эканамічна і палітычна ня- [illegible] ўсе бачаць і чуюць, на фабрыках і за- [illegible]

У Сіроцінскім РВК пакрываюць кулакоў

Чаму ня зьняты з працы кулак-хабарнік Цьвяткоў

СІРОЦІНА. (Наш кар.). У апараце Сіроцінскага РВК працуюць заможнікі, якія маюць вялікія гаспадаркі і шмат жывёлы. Старшыня РВК тав. Арлоў, ведаючы пра ўсё гэта, ня толькі ня прымае ніякіх мер супроць гэтых асоб, а наадварот, яшчэ дапамагае ім атрымаць лепшае месца. Так, у РВК працуе на пасадзе статыстыка кулак Цьвяткоў, які, будучы сакратаром Шумілінскага сельсавету, даваў заможнікам зямлю з запаснога фонду, браў хабары, рабіў фіктыўныя дакуманты на продаж зямлі, утойваў аб'екты ападаткаваньня зямлі сваіх сваякоў і заможнікаў.

Сам Цьвяткоў мае 16 дзесяцін зямлі і шмат жывёлы, а сельска-гаспадарчы падатак плаціў толькі за 6 дзесяцін.

Цьвяткоў зьдзекваўся з бядначкі-вылучэнкі тав. Ганчаровай, якая была абрана на пасаду старшыні Шумілінскага сельсавету.

Калі беднота пачала скардзіцца ў Сіроцінскі РВК, то апошні замест таго, каб аддаць Цьвяткова пад суд, пераводзіць яго на службу ў РВК, а тав. Ганчарову чамусьці зьнімае з пасады старшыні сельсавету.

Ня гледзячы на тое што і раймясцком саюзу саўгандальслужачых таксама пастанавіў выключыць Цьвяткова з саюзу і копію свае пастановы пераслаў у Сіроцінскі РВК, Цьвяткоў і да гэтага часу чамусьці з працы ня зьняты.

ТУТЭЙШАЯ.

Праверка гаспадарча-палітычных дагавароў

Прафарганізацыі, больш рашуча выпраўляйце памылкі, выяўленыя праверкай!

Праф'ячэйкі і парт'ячэйкі, паляпшайце кіраўніцтва спаборніцтвам, скарыстоўвайце практыку мінулага году!

Папярэднія вынікі

(ПАВОДЛЕ МАТАР'ЯЛАЎ ЦСПСБ)

Сацыялістычнае спаборніцтва ахапіла амаль што ўсе прадпрыемствы, саўгасы, савецкія, культурныя, каапэрацыйныя і інш. установы. Ужо першыя вынікі спаборніцтва паказваюць, што працоўны ўздым і энтузіязм шырокіх мас рабочых перамагае перашкоды і труднасьці ў нашым сацыялістычным будаўніцтве, якія здаваліся зусім непераможнымі для праваўхілісцкіх панікёраў.

Але мы не павінны забываць таго, што ў радзе выпадкаў прафсаюзныя арганізацыі праявілі няўменьне стаць на чале працоўнага ўздыму мас. Асабліва нізавыя праф'ячэйкі не здолелі ўзяць у свае рукі кіраўніцтва сацспаборніцтвам, лічылі яго часовай кампаніяй: пагутарылі, правялі ўрачысты сход і ўсё.

ПРАВЕРКА САЦДАГАВАРОЎ І ПРАФАРГАНІЗАЦЫІ

Для праверкі былі мабілізаваны 92 прафработнікі, якія былі прымацаваны да розных прадпрыемстваў для інструктаваньня і дапамогі пры праверцы (лічба 92 работнікі няпоўная, сюды не ўваходзяць мабілізаваныя Бабруйскім, Магілеўскім і Аршанскім АПБ, адкуль вестак аб гэтым няма).

На прадпрыемствах у праверку ўцягнуты быў увесь нізавы прафактыў—члены ФЗМК, вытворчых камісій, культкамісій і г. д. Апрача гэтага, на ўсіх прадпрыемствах арганізаваны ў цэхах рабочыя брыгады для праверкі, у большасьці з рабочых добраахвотнікаў, удзельнікаў ударных брыгад і іншых. Для характарыстыкі цікава адзначыць, што па 17 прадпрыемствах (розных гарадоў), у якіх працуе 11.935 рабочых, арганізавана 147 рабочых брыгад, у якіх бярэ удзел 1.134 рабочых з вытворчасьці.

Ужо гэтыя лічбы сьведчаць аб досыць вялікім размаху, які набыла кампанія праверкі сацдагавароў.

Былі, праўда, асобныя спробы ўхіліцца ад праверкі, як ад масавай справы. Былі такія прадпрыемствы, якія да прыезду брыгадзіраў ад ЦСПСБ зусім не пачыналі праверкі, а прымацаваныя брыгады з АПБ адносіліся нядбайна да сваіх абавязкаў (Гомель і інш.).

Праверка дагавароў на прадпрыемствах паказвае, што асноўная маса рабочых значэньне праверкі зразумела, і ў працэсе праверкі выявілася шмат магчымасьцяй рацыяналізацыі вытворчасьці, ушчыльненьня рабочага дня, паляпшэньня працдысцыпліны. Адначасова з гэтым праверка дала магчымасьць растлумачыць і больш адсталым рабочым сутнасьць значэньня і важнасьці сацспаборніцтва.

У часе праверкі ўзмацнілася работа ўдарных брыгад. Арганізаваны новыя ўдарныя брыгады.

Асабліва трэба адзначыць, што гаспадарнікі стаяць у баку ад усёй працы па праверцы дагавароў, лічачы, што гэта справа толькі прафсаюзаў. Такія зьявішчы наглядаліся з боку адміністрацыі і значнай часткі спэцыялістых шчотачнай, цукерачнай, абутковай фабрык (Менск). Там, дзе праверка ўжо скончылася, перазаключэньню сацдагавароў перашкаджае адсутнасьць прамфінпляну у большасьці прадпрыемстваў.

У часе праверкі знойдзена шмат недахопаў і скажэньняў значэньня сацспаборніцтва. Так, напрыклад, у Добрушы на будаўнічых работах сацспаборніцтва зрывалася з-за галавацяпскіх адносін да сацспаборніцтва з боку сакратара ячэйкі, прадстаўніка саюзу і гаспадарніка. Віцебскі папраўчы дом уступіў у сацспаборніцтва па загадзе начальніка, прычым за невыкананьне сацдагавору загад пагражае звальненьнем з працы без кампэнсацыі.

Асабліва слаба праводзіцца сацспаборніцтва ў саўгасах. Слаба праводзіцца і праверка. У большасьці саўгасаў да прыезду брыгадзіра ніхто ня думаў пачынаць праверку.

ПРАВЕРКА НАБЛІЗІЛА ПРАФСАЮЗЫ ДА НОВЫХ МЭТАДАЎ РАБОТЫ

Апрача сваіх непасрэдных вынікаў—уцягненьне шырокіх мас рабочых у спаборніцтва—праверка сацдагавароў накіравала большасьць прафработнікаў на прадпрыемствы, у цэхі, у гушчу рабочых мас на больш доўгі тэрмін. Тым самым праверка шмат дапамагала ажыцьцяўленьню дырэктывы ЎсеЦСПС «прафсаюзы тварам да вытворчасьці». Прафработнікі на прадпрыемствах не абмяжоўваліся работай па праверцы дагавароў па сацспаборніцтве, а аказвалі агульную практычную дапамогу нізавым праф'ячэйкам.

Зараз праверка канчаецца і пачынаецца заключэньне новых сацдагавароў.

На чарзе—праверка выкананьня калектыўных дагавароў і іх перазаключэньне і пераход на бесьперапынны рабочы тыдзень.

Увязаць гэтыя важнейшыя задачы прафсаюзнай работы, правесьці кожную задачу так, каб яны адна другой ня процістаўляліся, а былі-б найлепш зьвязаны паміж сабою—вось важнейшыя чарговыя задачы, якія павінны вырашыць прафарганізацыі, уцягваючы ва ўсю гэту работу шырокія масы рабочых.

Для правільнага вырашэньня гэтых задач трэба ўзмацніць кіраўніцтва партарганізацый прафсаюзамі і далейшую актывізацыю ўсіх партыйцаў і камсамольцаў, што працуюць на вытворчасьці.

М. Ш.

Праверка выправіла недахопы і паказала слабыя месцы

(Кардонная ф-ка Сталіна, Рагачэў)

Праверка ходу сацспаборніцтва на кардоннай фабрыцы імя Сталіна пачалася ў пачатку кастрычніка месяца. Рабочыя да праверкі аднесьліся вельмі ўважліва. На зьменавых сходах, пасьля растлумачэньня задач масавай праверкі, былі арганізаваны брыгады па 7-9 чал.

У часе праверкі рабочыя брыгады выявілі, што рабочыя фабрыкі ў значнай сваёй частцы з палітычным значэньнем сацыялістычнага спаборніцтва недастаткова азнаёмлены, належнай растлумачальнай работы ні парт'ячэйка, ні фабком не праводзілі.

У пачатку году (сакавік месяц) пры заключэньні сацдагавораў, пастанавілі: падняць прадукцыйнасьць працы на 14 проц., зьнізіць сабекошт на 11 проц., зьнізіць брак, зжыць прагулы і г. д. Спачатку справа пашла добра. Рабочыя, ахопленыя жаданьнем выканаць прынятыя абавязацельствы, рашуча ўзяліся за гэта. Але фабком мала цікавіўся спаборніцтвам, брыгада камсамольцаў развалілася. Партыйцы і камсамольцы не займалі свайго месца і часамі не маглі служыць прыкладам. Вытворчая камісія толькі 1 раз у годзе праверыла выкананьне заводакіраўніцтвам прапаноў рабочых.

І ўсё-ж, ня гледзячы на такое кіраўніцтва, сацспаборніцтва дало добрыя вынікі. Калі ў красавіку выпушчалася кардону 1-га гатунку 89 проц., дык у жніўні—99 проц., павышана выпрацоўка яго з 611 тон за другі квартал да 1.007 у 3-м квартале, зьніжаны сабекошт кардону з 217 руб. 30 к. да 188 руб. Дрэвамасы з 166 руб. 40 к. да 136 руб. 40 к. за тону. Напалову прагулы скарочаны. Рабочымі былі ўнесены 62 прапановы па паляпшэньні прадпрыемства, з іх выкананы 34 і адхілены 3. Выкананьне прапаноў рабочых дало эканоміі 70.800 руб.

З гэтага відаць, што рабочыя шчыра брали ўдзел у сацспаборніцтве. А пры ўважлівым кіраўніцтве з боку фабкому можна было-б мець яшчэ лепшыя вынікі.

Зараз рабочыя прапрацавалі кантрольныя лічбы на 1929-30 год, узяўшы на сябе абавязацельствы павысіць выпрацоўку ў суткі з 8,75 тон да 11, зьнізіць сабекошт на 15 проц.

Падрыхтаваны і прапрацоўваецца гаспадарча-палітычны дагавор, які гэтымі днямі будзе заключаны.

С. ГРОМАЎ.

Бязьлітасна выкрываць агентуру нацыянал-дэмакратызму

Агентам нацыянал-дэмакратызму няма месца ў радох КП(б)Б

ПАСТАНОВА АГУЛЬНАГА СХОДУ ГОМЕЛЬСК. ПАРТАКТЫВУ

Актыў 3-х раёнаў Гомельскай арганізацыі, заслухаўшы паведамленьне т. Малаковіча аб нацыянал-дэмакратычнай вылазцы ў часе чысткі ячэйкі Наркамасьветы, лічыць, што група (Ільлючонак, Цьвікевіч, Марук), якая знаходзіцца ў радох КП(б)Б фактычна адбівае імкненьні кулацтва і буржуазнай інтэлігенцыі, якія вядуць барацьбу з пераможным наступленьнем сацыялізму.

Актыў лічыць, што гэта група аб'ектыўна дапамагае польскаму і заходня-беларускаму нацыянал-фашызму ў яго барацьбе з рэвалюцыйным рухам у Заходняй Беларусі.

Сход актыву лічыць неабходным выключэньне гэтых асоб з радоў КП(б)Б.

Актыў патрабуе ад усёй партарганізацыі [illegible] неаслабна весьці рашучую барацьбу на [illegible] імі шавінізмамі і асабліва дэмакра[illegible] з беларускім нацыянал- праявамі пасыўнага супраціўленьня беларусізацыі.

Актыў цалкам ухваляе генэральную лінію ЦК КП(б)Б, пад кіраўніцтвам якога ўся КП(б)Б вядзе барацьбу супроць ухілістых ад ленінскай лініі.

Рэзалюцыя ячэйкі КП(б)Б хэмфаку

Заслухаўшы інфармацыю аб новым факце нацыянал - дэмакратычнай вылазкі супроць лініі партыі, агульны сход ячэйкі хэмтэхфаку БДУ цалкам і поўнасьцю далучаецца да ацэнкі гэтага выступленьня, якая зьмешчана ў перадавой газэты «Зьвязда» ад 30-X—29 г.

Агульны сход лічыць, што група Ільлючонка, Марука, Івана Цьвікевіча, пераступіўшы ўсе межы партыйнасьці, скаціліся ў лягер нацыянал - дэмакратаў тыпу Астроўскага - Луцкевіча, абаранялі нацыянал - дэмакратычную, контр-рэвалюцыйную пляцформу, якая зьяўляецца асноўнай зброяй польскага фашызму і заходня-беларускага нацыянал-фашызму ў барацьбе супроць Савецкага Саюзу і рэвалюцыйнага руху ў Польшчы і Заходняй Беларусі. Ільлючонак на сходзе ячэйкі ня толькі ня прызнаў сваіх памылак, але ў замаскаваным выглядзе паўтарыў нацыянал-дэмакратычныя «казы» аб русыфікатарскім мас- [illegible]

Той факт, што група камуністых сваім выступленьнем стала на чале нацыянал - дэмакратычнай атакі на партыю, яе ленінскі ЦК і ідэю чысткі партыі, лішні раз пацьвярджае правільнасьць пастановы верасьнёўскага пленуму ЦК КП(б)Б аб неабходнасьці ўзмацненьня рашучай барацьбы з усімі праявамі нацыяналізму, шавінізму і, асабліва, з найбольш небясьпечным зараз беларускім нацыянал-дэмакратызмам.

Агульны сход патрабуе безадкладнага выключэньня ўсяе гэтае групы з шэрагаў КП(б)Б і звальненьня іх з адказнае працы.

Лічыць немажлівым далейшае прабываньне Ільлючонка і Марука сярод студэнцтва БДУ.

Пасылаючы сваё шчырае бальшавіцкае прывітаньне ЦК КП(б)Б і ЦО нашай партыі, газ. «Зьвязда», агульны сход аднадушна заяўляе, што парт'ячэйка хэмфаку, згуртаваўшыся вакол ленінскай лініі ЦК, прыкладзе ўсе сілы да [illegible]

Да перавыбараў рэдкалегій насьценгазэт

Для правядзеньня перавыбараў рэдкалегій насьценгазэт прадпрыемстваў і устаноў Фрунзэўскага раёну прымацоўваюцца на тэрмін з 5-га лістапада па 5-е сьнежня г. г. ніжэйпамянёныя т. т.:

Ад рэдакцыі газэты «Зьвязда»: Асьмоў—да заводу «Камунар», Мітлін—завод «Дрэваапрацоўшчык», Лаўкет—Мэталётрэст, Чалядзінскі—завод «Пралетары», Карачун—бюро даручэньняў, Жабінскі—цэнтральная бульбяная станцыя, Мяжэвіч—пажарная каманда, Цудзін—саўгас «Лекерт», Голубаў—Наркамзем, Рабіновіч—завод Наркампрацы, Вержбаловіч—Наркамгандлю. Красьнеўскі—абойная фабрыка, Эстрын—Акадэмія Навук, Папоў—дасьледчы інстытут, Паркомчык—Наркамасьветы.

Ад рэдакцыі газэты «Савецкая Беларусь»: Шэстакоў—фабрыка «Прагрэс», Чарнецкі—Белпайгандаль, Маставой—Палітэхнікум, Мацюкевіч—Белпэдтэхнікум [illegible]

Ад рэдакцыі газэты «Рабочы»: Кучынскі—Хлебазавод, Кобец—Меншвэй, Эпштэйн—саюз будаўнікоў, Клейнэр—Гандальбуд, Клопаў—цагельны завод Гандальбуду, Тучынка, Розэнблюм—Белдзяржкіно.

Ад рэдакцыі газэты «Белар. Вёска»: Шукевіч-Траццякоў—ячэйка Вадаканалу, Кузьма—ячэйка ф-кі тэкстыльшчыкаў, Горны—ячэйка працкалектыву швэйнікаў.

Ад рэдакцыі газэты «Чырвоная Зьмена»: Сучкова—ячэйка працкалектыву «Паліграф», Саковіч—яч. працкалектыву абутнікаў, Гарбуз—яч. аддзяленьня хлебазаводу, Анішчук—ячэйка 1-й савецкай больніцы.

Ад рэдакцыі газэты «Акцябр»: Дунец—ячэйка 1-й друкарні, Кабакоў—яч. каап. прадпрыемства харчавікоў, Рубінштэйн—будаўнічае аддзяленьне Белжылсаюзу, Левітэ — галянтарэйная Белдзяржбуд, Багушэвіч — Працкалектыў мэбельшчыкаў, Анташэўскі—Белдзяржгандаль, Фядотаў—ЦСУ, Кудзелька—міліцыя, Бэнгіна—камгас, Калента—паштова-тэлеграфная кантора.

Ад Беларускага аддзяленьня Дзяржвыдавецтва РСФСР: Гдалевіч—цэнтральная амбуляторыя, Карунчыкаў—скурсындыкат. Ізакаў—нархарч.

Ад канторы Цэнтрвыдавецтва: Валешка—прыгарадны сельсавет, Вітлін—ЦВК.

АД ЦК КП(б)Б І ЛКСМБ: Генісаў—Эльвод, Вілуга—завод «Беларусь», Юргевіч—Лесбел, Мурашка — Белдзяржяўтэатр.

Усім гэтым таварышом да 7-га лістапада 1929 году трэба зьвязацца з тымі ячэйкамі, да якіх яны прымацаваны, і распачаць працу па перавыбарах рэдкалегій, атрымаўшы да гэтага часу [illegible]

А.

[illegible] БЕЛЖЫЛСАЮЗ [illegible] дэманстрацыі, за права выказаньня сва- [illegible] Праўленьне прафсэкцыі з свайго [illegible] ЦО, АП КП(б)Б, АД ЛКСМБ, АВК — па сваіх мандатах, усе іншыя—па білетах, разасланых [illegible]

БССР напярэдадні 12 гадавіны Кастрычніка

Менск рыхтуецца

— 6-га лістапада на ўрачыстым пасяджэньні гарсавету ў дэкаратарыі з дакладам «12 год пралетарскай дыктатуры» выступіць старшыня СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕД.

[illegible]

— Сялянам камунальнікаў адлучаны сродкі на закупку падарункаў для чырвонаармейцаў падшэфных часьцей. Падарункі будуць выдавацца на ўрачыстых вечарах, прысьвечаных кастрычніцкім сьвятам.

— У дні кастрычніцкіх сьвят саюз Мэдсанпрацы і камунальнікаў адчыніць у Менску дзіцячы сад на 50 чалавек.

10-га лістапада — ўсебеларускі камсамольскі суботнік

У зьвязку з 12-й гадавінай кастрычніка ЦК ЛКСМБ пастанавіў правесьці 10-га лістапада ўсебеларускі камсамольскі суботнік.

[illegible]

ку камуністычнага выхаваньня моладзі, і ролю суботніку ў справе сацыялістычнай перабудовы вёскі).

ЦК прапануе прыцягнуць да суботніку беспартыйную рабоча-сялянскую моладзь па яе асабістым жаданьні.

Сродкі ад суботніку паступяць у фонд ЦК па калектывізацыі вёскі.

Новабудаваная электрастанцыя Бабруйскага дрэваапрацоўчага камбінату

Адкрываюцца новыя фабрыкі і цэхі

У кастрычніцкія сьвяты адкрываецца рад новых цэхаў і фабрык рэспубліканскай прамысловасьці.

[illegible]

Камсамольскія дэлегацыі ў Кіеў і Кранштадт

[illegible] якія былі заключаны паміж менскімі і кіеўскімі камсамольскімі арганізацыямі.

— Камсамольская дэлегацыя з 14-ці чалавек выяжджае на падшэфны лінкор «Парыская Камуна» ў Краншта́дце. Сабраны падарункі для раздачы падшэфнікам.

Крамы МЦРК--у дні сьвята

У сераду, 6-га лістапада ўсе крамы і ларкі МЦРК працуюць, як звычайна.

7-га лістапада крамы будуць зачынены за выключэньнем 14 хлебных крам, якія будуць адкрыты з 9 гадз. раніцы да 5 гадз. дня і крам, што гандлююць малаком, якія будуць адкрыты на працягу 2-х гадзін.

8-га лістапада закрыты ўсе крамы, якія прадаюць прамысловы тавар. Прадуктовыя крамы будуць адкрыты з 10 гадз. раніцы да 6 гадзін увечары, мясныя—з 7-мі гадзін раніцы да 3-х гадзін дня.

МЕНСК

ЗА ДЗЕНЬ

[illegible]

Спаборніцтва на большую падпіску

[illegible]

400 руб. на дадатковыя падпісцы на 3-ю пазыку

[illegible]

Пошта перайшла на бесьперапынку

[illegible]

Чыстка асьпірантуры ад ідэалёгічна-чужога элементу

[illegible]

Выяўленчае мастацтва—на службе рабочае класы

Выстаўка-перасоўка новых мастацкіх твораў

[illegible] правядзеньне раду дакладаў на тэму аб сучасным мастацтве. Для папулярызацыі ідэй рэвалюцыйнай асацыяцыі мастакоў Беларусі члены асацыяцыі выедуць у Гомель, Віцебск, Магілеў і Бабруйск. У Менску адкрываецца студыя выяўленчага мастацтва.

Улетку 1930 году будзе наладжана мастацкая экспэдыцыя для вывучэньня быту рабочых і сялян БССР.

Шофэр-хуліган

[illegible] які ішоў па маршруце Капыль-Менск, кіраваў п'яны шофэр Круль.

Калі за Капылем аўтабус спыніўся, Круль замест рамонту яго пачаў сварыцца з пасажырамі. Ён парэзаў нажом ехаўшага ў Менск шофэра Вярбіцкага, які параіў Крулю, як направіць машыну.

Справа шофэра-хулігана перададзена Менскай акруговай пракуратуры.

Будуем ды кепска

(ТУРАЎ, МАЗЫРШЧЫНА)

Пусьціць электрастанцыю меркавалі яшчэ ў чэрвені месяцы. Зараз абяцаюць пусьціць у часе Кастрычніцкіх урачыстасьцяй. А станцыя ўсё-ж будуецца чарапашным крокам. Шмат прыяжджае тэхнікаў, інжынэраў, а ў будаўніцтве толку мала. Можна з упэўненасьцю сказаць, што сродкі і тэрміны, вызначаныя каштарысам, на далёка разыйдуцца з рэчаіснасьцю, пабудавалі два калодзежы, а зараз іх перарабляюць нанава. Вадаправодную трубу таксама перарабляюць. Усё гэта павялічвае кошт у два разы. Калі заключылі дагавор на будаўніцтва з электрасельстроем, зусім выпусьцілі з-пад увагі... трансмісію. А зараз прышлося заказаць трансмісію ў Менску на заводзе «Энэргія» і невядома калі яна будзе гатова. Цэмэнт аддалі на рамонт сынагогі, а калі прышлося рабіць фундамант пад машыну, то бегалі і прасілі ласкі ў таварыства агнятрывалага будаўніцтва. Трэба сказаць, што ў пабудове Тураўскай электрастанцыі ёсьць цэлы рад дэфэктаў як арганізацыйнага, так і тэхнічнага парадку.

Мазырскі АВК павінен зьвярнуць належную ўвагу і паклапаціцца, каб грошы, адпушчаныя на пабудову электрастанцыі, ня былі выкінуты на вецер.

ВОКА.

Шкодніцтва ці невуцтва

Засьмечаная бульба пад відам чыстагатунковай

[illegible]

корычы» (Капыльскі раён) аграном Менскай кантрольна-насеннай станцыі Цімашкоў, апрабуючы плянтацыі бульбы, знайшоў у ёй 46 проц. мешаніны. Між тым, у гэтым-жа саўгасе летась спэцыялісты навукова-дасьледчага інстытуту Дзямідовіч, апрабуючы гэтую-ж самую бульбу, устанавіў, што яна чыстагатунковая, г. зн. бяз усякай мешаніны. Узьнікае пытаньне: ці Дзямідовіч зусім ня знаецца на сартох бульбы, [illegible] засьмечаная бульба будзе сеяцца ў саўгасах, ад чаго страты павялічацца.

Трэба ў самым тэрміновым парадку, пакуль ня позна, расьсьледаваць гэту справу. Трэба стварыць камісію, абсьледаваць бульбу на месцы ў саўгасах, праверыць акты як мінулага, так і гэтага году, а таксама спыніць перавозку бульбы ў іншыя савецкія гаспадаркі з саўгасу «Какорычы»

СВОЙ.

СУД

„Вясельныя" хуліганы

14-га верасьня ў доме Беланоўскага па Лясным завулку спраўлялася вясельле. Пілі, танцавалі, гулялі. Гармонь падтрымлівала агульны настрой. Паслухаць музыку зайшлі рабочыя дрэваапрацоўшчыкі Акаловіч і Варакса, якія праходзілі міма дому Беланоўскага. Хуліганам братом Копцевым госьці аказаліся не па густу. Пачалося прыставаньне, але без адказу. Была прапанавана «францускайя барба», але і гэты нумар не прайшоў. Госьці на гэту прапанову не згадзіліся. Тады ў справу ўмяшаўся хуліган Гельман, які таксама быў на вясельлі. Пад яго кіраўніцтвам і пры ўдзеле групы падпіўшай моладзі пачалася агульная звалка. Пакавалася кроў. Нехта дагадаўся выклікаць міліцыю, але прыбыўшы атрад міліцыі быў спатканы «ў штыхі» і ня толькі ня суняў хуліганаў, але яшчэ выклікаў у іх большую актыўнасьць. Некаторыя міліцыянэры былі зьбіты з ног, шмат хто з гасьцей быў паранены, і толькі пасьля вялікіх намаганьняў удалося ўстанавіць парадак.

Гэту справу разглядаў народны суд 2-га вучастку ў паказальным парадку ў клюбе дрэваапрацоўшчыкаў. На лаўцы падсудных—12 чалавек. Суд прыгаварыў: Гельмана па 107«б»—на 3 гады, 106«б»—1 год, а ўсяго на 3 гады зьняволеньня з суровым адмежаваньнем і высылкай з межаў БССР, Копцева П. на два гады з суровым адмежаваньнем і пазбаўленьнем выбарчых правоў, Копцева Ф.—на два гады з паражэньнем у правах і высылкаю з БССР. Усе іншыя хуліганы прыгавораны на розныя тэрміны пазбаўленьня волі.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

Установчы сход таварыства ваяўнічых матар'ялістых-дыялектыкаў БССР

Сёньня, а 6-й гадз. увечары ў будынку Камвузу адбудзецца сход членаў-устаноўцаў ТВМД.

Запрашаюцца: т. т. Бурсьцін, Валабрынокі, Вальфсон, Выдра, Канаплін, Галандра, Панкевіч, Сасвіч, Сякерская, Сяньkевіч і Усьпенскі.

АРГБЮРО.

АПА Менакруткому КП(б)Б выклікае зьявіцца на аўторак, 5-га лістапада, а 3-й гадзіне дня наступных т. т.: Будзінскага, Літвіна, (Камвуз), Валабрынскага, Фогельсона, Эпштэйн і Карнейчыка, Гельфан і Шапавалава.

**

АПА Менакругкому КП(б)Б паведамляе, што заняткі ў вячэрняй саўпартшколе і адзінай партшколе пераведзены на дэкаду і будуць праводзіцца наступным чынам: 3, 5, 8, 13, 15, 18, 23, 25 і 28 кожнага месяца.

— **Сёньня, 5-XI,** а 6 гадзіне ўвечары ў памяшканьні АК МОПР'у адбудзецца **пасяджэньне камфракцыі Менакругкому МОПР'у.**

На фракцыю павінны зьявіцца наступныя таварышы: **Канстанцінаў, Калмык, Дварэцкі, Шкляр, Юшкевіч, Салаўёў, Каган, Шамкуця, Памеранец, Гутман, Внук, Каплан, Кірзнэр, Бернацкі, Самёнаў, Ісаеў, Хмялеўскі, Кацман, Гітліц, Табачнік і Панаў.**

Яўка для ўсіх гэтых т. т. у парадку партдысцыпліны—абавязкова.

Запрашаюцца члены фракцый гарадзкіх РК МОПР'у.

— 7-га лістапада ў **Доме Чырвонай арміі** адбудзецца вечар для начскладу, прысьвечаны Кастрычнікавай рэвалюцыі. З дакладам выступіць намесьнік старшыні СНК БССР тав. **Карклін.** 8-га лістапада ў Доме Чырвонай арміі—дзіцячы ранішнік.

— Згодна пастановы **саюзу камунальнікаў,** на ўрачыстых рабочых сходах, прысьвечаных 12-й гадавіне Кастрычніка, будуць выдавацца ўзнагароды і прэміі лепшым удзельнікам сацыялістычнага спаборніцтва. Адначасова будуць падагулены матар'ялы праверкі ходу сацспаборніцтва.

— **«Пасрэдрабіс»** зьвярнуўся ў Маскву, Ленінград і некаторыя гарады Украіны з заяўкамі на мастацкія сілы для выступленьняў у клюбах і чырвоных кутках у дні кастрычніцкага сьвята. Ужо прыехалі з розных гарадоў сатырыкі, апавядальнікі і інш.

—7-га лістапада адбудзецца урачыстае **адкрыцьцё новага клюбу мэталістых.**

— Да кастрычніцкага сьвята прыстасоўваецца адкрыцьцё ў Менску **новай цэнтральнай малочнай.** Пабудова яе каштавала каля 350.000 руб.

6-га лістапада, у 8 гадз. увечары, у Доме Асьветы адбудзецца ўрачысты вечар, прысьвечаны 12-й гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі. Будзе зроблены даклад, пасьля — канцэрт. У працягу ўсяго вечару працуе дзіцячы пакой. Уваход па разасланых білетах. А 1-й гадз. дня дзіцячы ранішнік, а 8 гадз. вечар юнсэкцыі.

З 5-га лістапада ў памяшканьні клюбу камунальнікаў (Няміга, 8) пачынаецца праверка і чыстка ячэйкі КП(б)Б Белжылсаюзу.

Запрашаюцца ўсе рабочыя і служачыя Белжылсаюзаў і Жактаў. Просьба ўсе матар'ялы накіроўваць у камісію па чыстцы.

БЮРО ЯЧЭЙКІ.

Дом Камасьветы. 5-га лістапада, а 7-ай гадз. ўвечары ў памяшканьні Дому Камасьветы імя Карла Маркса (партгабінэт) адбудзецца нарада прапагандыстых адзінай партыйнай школы Фрунзэўскага і Кастрычніцкага раёнаў. Яўка ўсіх прапагандыстых абавязкова.

БДУ. Выклікаюцца да намесьніка рэктара БДУ (Земляробскі зав.): 5-га лістапада а 9 з палов. гадз. раніцы асьпіранты прыродазнаўчага і фізыка-тэхнічнага аддзяленьняў Пэдфаку 2-га году асьпірантуры, а таксама тав. **Турэцкі,** таго-ж чысла, а 10 з палов. гадз. раніцы асьпіранты тых-жа аддзяленьняў трэцяга году асьпірантуры. 6-га лістапада, а 9 з палов. гадз. раніцы выклікаюцца т. т. **Чабан і Баркоўскі.**

Дом Асьветы. Кіно-канцэрт, прызначаны на аўторак, 5-га лістапада пераносіцца на суботу, 16-га лістапада. Білеты, узятыя на канцэрт, сапраўдны.

Растлумачэньне

Аўтар артыкулу «У балоце сямейнасьці і кругавой парукі», зьмешчанага ў «ЗЬВЯЗЬДЗЕ» ад 3-га лістапада, просіць зьмясьціць наступнае растлумачэньне.

— Усе факты, паказаныя ў артыкуле, адносяцца да дзейнасьці старога складу бюро ячэйкі Белдзяржстраху.

Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОЎ.

Ненармальнасьці ў санаторыі „Чырвоны Кастрычнік"

У санаторыі «Чырвоны Кастрычнік» мелі месца бюракратычныя адносіны адміністрацыі да хворых, безгаспадарчасьць, адсутнасьць нагляду за хворымі з боку мэдпэрсаналу, выпадкі п'янства і інш.

Камісія выкрыла цэлы рад дэфэктаў у працы санаторыя «Чырвоны Кастрычнік».

Так, санаторы разьлічаны на 80 чал., а фактычна зьмяшчаецца—90 чал. Падбор хворых у санаторыі нездавальняючы. Былі хворыя на гарлавыя сухоты, а санаторы да лячэньня такіх хворых не прыстасаваны.

Акруговыя арганізацыі няўважліва адносіліся да сацыяльнага падбору хворых: з 69 месц застрахаваных 29 месц было занята рабочымі, што складае 42 проц. у той час, калі для рабочых павінна было быць прадстаўлена 80 проц. усіх месц.

Ненармальным зьяўляецца тое, калі сухотны інстытут накіроўвае хворых у санаторы з тым, каб яны абавязкова прыяжджалі ў горад для агляду.

Дрэнна адносіцца каапэрацыя да забесьпячэньня санаторыя прадуктамі. Дагавор выконваецца толькі на 30 проц. Масла, якое знаходзіцца ў саўгасе, для санаторыя не даецца, а прыходзіцца прывозіць яго з Менску.

Наглядаліся нядбайныя адносіны да працы з боку загадчыка гаспадаркі, дзякуючы чаму складачнае памяшканьне не адпавядала свайму прызначэньню, прадукты ляжалі, а ня віселі (каўбаса, шынка), у прадуктах, як крупы, наглядалася сьмецьце.

Адносна мэдабслугоўваньня справа пастаўлена дрэнна. Тэмпэратуру хворыя мерылі сабе самі, ня было мэдычнага нагляду за карыстаньнем сонцам. Дактары не правяраюць, як выконваюцца іх паказаньні сёстрамі. Адсутнічаў рэнтгенаўскі габінэт, а гэта вялікі недахоп.

Культурна-выхаваўчая работа пастаўлена слаба. Кіно бывае рэдка, кнігі ў бібліятэцы зусім старыя. Наглядаліся выпадкі п'янства з боку хворых.

Камісія ад ЦСПСБ, Галоўсацстраху і інш. па аздараўленьні працы ў санаторыі «Чырвоны Кастрычнік» прыняла цэлы рад канкрэтных мерапрыемстваў. Загадчыку гаспадаркі абвешчана вымова за безгаспадарчасьць. Пастаноўлена зьняць з працы кладаўшчыка за несвоечасовае прыняцьце мер па хаваньні прадуктаў і інш. Бухгальтару за грубыя адносіны да сялянкі абвешчана вымова. Абсталяваць пры санаторыі рэнтгенаўскі габінэт і г. д.

Гэтыя мерапрыемствы дадуць магчымасьць зьнішчыць усе ненармальнасьці, якія мелі месца ў санаторыі.

Б.

Новы навукова-дасьледчы інстытут

Праз два тыдні ў Менску ў памяшканьні БДУ адкрываецца беларускі навукова-дасьледчы інстытут пэдагогікі і пэдалёгіі. Асноўныя задачы інстытуту—прапрацоўка пытаньняў інтэрнацыянальнага і антырэлігійнага выхаваньня і наогул камуністычнага выхаваньня.

Наркамфін ня выканаў дырэктывы аб забесьпячэньні культурнага абслугоўваньня нацменшасьцяй

Пастанова нацкамісіі ЦВК

Нацкамісія ЦВК пастанавіла давесьці да ведама прэзыдыуму ЦВК БССР аб невыкананьні Наркамфінам дырэктывы аб забесьпячэньні па бюджэце культурнага абслугоўваньня нацменшасьцяй. Не арганізаваны латыска-літоўскія клюбы ў Менску, Полацку, і Магілеве. Не адпушчаны сродкі на пабудову школы ў Малькаўскім літоўскім нацсавеце і г. д.

Нацкамісія просіць прэзыдыум ЦВК прыняць належныя меры да ажыцьцяўленьня НКФ дырэктывы нацкамісіі ў гэтым-жа годзе.

Рабочае музычнае таварыства

У Менску арганізуецца беларускае рабочае музычнае таварыства «Музыка—масам». Таварыства ставіць сваёй асноўнай задачай—спрыяць разьвіцьцю музычнай культуры. Ставіцца рад дакладаў па пытаньнях музычнай культуры, арганізацыя канцэртаў, дыспутаў, і г. д. На прадпрыемствах, ва ўстановах і клюбах будуць арганізаваны ячэйкі таварыства. Мяркуецца арганізаваць музычную алімпіяду, конкурсы і г. д.

Склады літаратуры--пад адкрытым небам

З-за адсутнасьці памяшканьняў аддзяленьню Выдавецтва РСФСР недзе разгарнуць работу

Фармалістыя з Белпаляўнічага саюзу

Беларускае аддзяленьне Дзяржвыдавецтва РСФСР было адкрыта ў сакавіку 1926 году. Мастацкая, масавая, агітацыйна-прапагандысцкая і сельска-гаспадарчая літаратура, вайсковая кніга, падручнікі і навуковая літаратура — вось асноўны асартымэнт кніг, якія распаўсюджвала Дзяржвыдавецтва РСФСР. За апошні год у БССР Дзяржвыдавецтвам было прадана ня менш 2 з паловаю мільёнаў кніг, з якіх каля мільёна экзэмпляраў масавай літаратуры па ўсякіх палітычных і сельска-гаспадарчых пытаньнях і 600 тыс. экзэмпляраў вайсковых кніг. Вайсковая і масавая літаратура распаўсюджваецца праз спэцыяльна адкрытыя кіёскі, пры ўсіх вайсковых часьцях акругі, узмоцнена прадаюцца творы беларускіх пісьменьнікаў у расійскім перакладзе. Здаецца, Дзяржвыдавецтва, якое праводзіць вялікую працу ў прасоўваньні кнігі, павінна было-б атрымаць і належную дапамогу, але на справе зусім ня так.

З гады, як Беларускае аддзяленьне Дзяржвыдавецтва РСФСР ня можа дабіцца добрага памяшканьня для хаваньня і продажу кніг. Склады раскіданы па ўсім Менску. У 11-ці памяшканьнях у розных канцох гораду прыходзіцца хаваць кнігі і, калі пакупцу патрэбна якая-небудзь кніга, то часта прыходзіцца шукаць яе па ўсіх складах.

Вайсковы аддзел, які абслугоўвае літаратурай ўсе вайсковыя часьці, ячэйкі Асоавіяхіму і вайсковыя гурткі, знаходзіцца ў памяшканьні ў 3½ кв. саж.

Наркамасьветы Беларусі ня раз зварачаўся ў Наркамасьветы РСФСР з напамінкам аб пагрозе зрыву навучальнага году з-за адсутнасьці падручнікаў. Дзяржвыдавецтва РСФСР ня можа ўвозіць падручнікаў з-за адсутнасьці памяшканьняў для хаваньня і продажу кніг.

Літаратура, якая мае значэньне толькі ў пэрыяд кампаніі, выгружаецца па тых-жа прычынах або ў канцы кампаніі, ці пасьля яе сканчэньня.

Літаратура, якая дастаўляецца ў Менск, разьмяшчаецца ў двары пад адкрытым небам: распакоўваць гэту літаратуру ў сярэдзіне памяшканьня з-за цеснаты няма ніякай магчымасьці.

Накладныя выдаткі, перавозка і штат пры такой раскіданасьці магазынаў і складаў вельмі павялічаны.

Як мясцовыя арганізацыі дапамагаюць Дзяржвыдавецтву ў падшуканьні памяшканьня?

На Савецкай вул. у доме Наркамзему зьмяшчаецца магазын Дзяржвыдавецтва РСФСР. У магазыне такая цесната, што пакупцу і прадаўцу недзе павярнуцца. Побач знаходзіцца магазын паляўнічага саюзу. Дзяржвыдавецтва, жадаючы пашырыць свой магазын і лічачы немагчымым яшчэ больш распыляцца, просіць Белпаляўнічы саюз перавесьці краму ў іншае памяшканьне. Загадчык аддзяленьня Дзяржвыдавецтва знайшоў адно памяшканьне па Савецкай вул. № 84 і другое памяшканьне — па Савецкай № 83, бярэ на сябе ўсе выдаткі па пераезьдзе, толькі-б паляўнічы саюз згадзіўся пераехаць. Трэба адзначыць, што памяшканьне магазыну паляўнічага саюзу мае ўсяго 7 кв. саж., а памяшканьне, якое прапануецца яму — 19 кв. саж.

Здаецца, чаму-б не перавесьці краму паляўнічага саюзу ў лепшае памяшканьне бяз усякіх выдаткаў? Але тут пачынаецца фармалізм і агіднейшая ведамственая ўпартасьць. «Не жадаем і больш нічога».

Не дапамагае і адносіна камандаваньня вайсковай акругі з хадайніцтвам аб найбольш хуткім вырашэньні гэтага пытаньня, бо церпіць работа па абслугоўваньні вайсковых часьцей. Не дапамагае таксама і просьба Белбюро навуковых працаўнікоў з паказаньнем, «што адсутнасьць памяшканьня не дае магчымасьці завозіць патрэбную літаратуру, што адбіваецца на правядзеньні грамадзка-палітычных кампаній і на штодзеннай навуковай рабоце».

Не дапамагае, нарэшце, і пагроза зрыву навучальнага году з-за адсутнасьці завозу падручнікаў. Усё гэта паляўнічы саюз ня прымае пад увагу і ўпарта адмаўляецца пакінуць памяшканьне.

Мы лічым, што органы РСІ павінны ўмяшацца ў гэту справу і даць магчымасьць нармальна працаваць беларускаму аддзяленьню Дзяржвыдавецтва РСФСР.

А—с.

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР

Пятніца, 8 лістапада для са юзу саўгандальслужачых

Субота, 9 лістапада для фабкому „Кастрычнік"

Нядзеля, 10 лістапада для выпускной камісіі аб'ядн. прафтэхшколы

ПРЭМ'ЕРА

Ц. Даўгапольскі

ПАЯДЫНАК МАШЫН

— у 3-х дзеях, 1 інтэрмэдыі —

Пачатак спэктакляў а 8 гадз. увечары

КІНО-ТЭАТР Культура

Лепшы фільм сэзону, вытворч. „Совкино"

АБЛОМАК ІМПЭРЫІ

эпапэя ў 6 частках.

Звыш праграмы кіно-хроніка „Савкіно" № 56

Пачатак сэансаў а 7 г. увеч. Каса—ад 5 г.

КІНО Інтэрнацыянал

Мастацкі фільм

А ЧАМУ ТАК?

драма ў 6 частках

Звыш праграмы: хроніка Белдзяржкіно № 22.

Пачатак 1 сэансу а 7 г. 15 м. Каса—ад 5 г.

КІНО Пралетары

Вялікі мастацка-гістарычны фільм паводле аповесьці Б. Лаўрэньнява

ВЕЦЕР

(Памылка Васіля Гулявіна), драма ў 7 частк.

Звыш праграмы кіно-хроніка „Совкино" № 59

Пачатак—а 7 г. увеч. Каса—ад 5 з пал. г.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр „Юны Піянэр"

АДРАС ЛЕНІНА у 5 частк.

Звыш праграмы вельмі цікавая камэдыя

ВІНЦІК ШПІНЦІК у 1 частцы.

Каса адчынена штодня ад 2 гадз. дня.

Па нядзелях і серадах ад 12 гадз. дня.

Пачатак 1-га сэансу ад 2 гадз.

КІНО Спартак

Выдатны гістарычны кіно-фільм

ТАРАС ТРАСІЛА

драма ў 7 частках

Пачатак 1 сэансу а 6 г. 30 м Каса—ад 5 г.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты да 2 гадзіны дня

ЦЫРК

СЁНЬНЯ, 5-га І ЗАЎТРА, 6-XI

разьвітальныя 2 гастролі

НЯМА ЦУДАЎ — ІЛЮЗІЯНІСТАГА-ГІПНАТЫЗЁРА — НЯМА САКРЭТАЎ

КАСФІКІС

з 10 асыстэнтамі і самымі маленькімі людзьмі ў сьвеце

поўнае выкрыцьцё ўсіх сакрэтаў і вопытаў

КАСФІКІС выкрывае усіх і ўсё

падрабязнае растлумачэньне ўсіх апаратаў і вопытаў

Жадаючыя з публікі могуць падняцца ў паветра.

Выступленьне заслужаных артыстых рэспублікі

ТРЫ ОРЛІК--ТАНЦЫ

2 ШАЛК—юмарыстыя, і інш. №№.

Пачатак а 8 з пал. гадз. увеч.

Вышлі з друку і прадаюцца ва ўсіх кнігарнях БДВ

два зборнікі рэвалюц. песень з нотамі для хору:

М. Мацісон---„Рэвалюцыйныя песьні"

ВЫП. І.—«Чырвонаармейцы», «Песьня Ільліча», «Маладняк», і «1-ае Мая». Цана 20 кап.

ВЫП. ІІ.—«Чую і бачу» (Кастрычнікавая песьня), «Ідуць гады» (Да 50-годзьдзя Парыскае Камуны), «Міжнародны дзень кабеты» (8-ае сакавіка і «Майскі заклік.»—Цана 25 кап.

ПРАДАЎЖАЕЦЦА

прыём падпіскі на газэту

„ЗЬВЯЗДА"

на ЛІСТАПАД

Калі Вы яшчэ не падпісаліся,

ПАСЬПЯШЭЦЕСЯ

здаць падпіску СЁНЬНЯ-Ж!

ЛЯЧЭБНІЦА — МЕНСКАГА ЯЎРЭЙСКАГА — МЭДЫЧНА-САНІТАРНАГА Т-ВА

Ленінская, побач з 2-м Домам Саветаў, № 25, тэл. 12-65

АДКРЫТА ад 3 гадз. дня да 9 гадз. увеч

Прыём па ўсіх спэцыяльнасьцях: унутраныя, хірургічныя, жаночыя, зубныя, вока нэрваў, вуха, горла, носа і скуры

ПРЫМАЮЦЬ ПА ПАПЯРЭДНІМ ЗАПІСЕ

Па хваробах вока--праф. Камінскі па панядзелках і чацьвяргох ад 3 гадз. дня.

Па хваробах вуха, горла і носа—праф. Буран—па пятніцах з 3 гадз. дня.

Па жаночых хваробах—праф. Выдрын—па чацьвяргох з 7 гадз. увеч.

Па хірург. хваробах—праф. Рубашоў—па пятніцах з 6 гадз. увеч.

Па страўн.-кішэчн.—дацэнт Манасзон па аўторках і чацьвяргох ад 8 гадз. увеч.

Па хваробах скуры—д-р Розэнталь па аўторках і суботах ад 8 г. увеч.

Па ўнутр. хваробах—праф. Мелкіх— па чацьвяргох ад 6 г. увеч.

Па ўнутр. хваробах—праф. Гаўсман па серадах ад 6 г. увеч

Па хірург. хваробах—праф. Сакалоўскі—па чацьвяргох ад 6 г. увеч.

Па нэрвовых хваробах—праф. Кроль—па чацьвяргох ад 6 гадз. увеч.

Фізіятрычны габінэт: кварц, электра і сьвета-лячэньне.

Рэнтгенаўскі габінэт робіць здымкі, прасьвечваньні і лячэньне хворых

Прыём хеміка-бактэрыял. аналізаў

Прыём хворых па лекавых кніжках таварыства.

— Для ўсіх іншых грамадзян за агульнадаступную плату —

Как шить ОБУВЬ?

Шить хорошую обувь так, чтобы она была и удобной и красивой, может только мастер, знающий свое ремесло в совершенстве. Изучайте обувное ремесло на новых заочных курсах. Вышел и рассылается курсантам — выпуск первый. Прием на курсы продолжается. Плата за полное обучение—10 руб. в рассрочку. Программа курсов высылается за 20 копеек, мелкими марками.

ТРЕБОВАНИЯ и ДЕНЬГИ ПРОСИМ АДРЕСОВАТЬ:

Москва, Центр, Петровка, д. 5|п. заочным курсам ВСНХ и ВСЕКОПРОМСОЮЗА.

ТРЕБУЮТСЯ:

нивелиры, теодолиты, гониометры, полевые бинокли, готовальни, шагомеры.

Предложения адресовать: Москва, 19, Гоголевский бульвар. 31-А «ТРАНСТРОЙ».

ГРЭЧКО Еўфрасіня Ігнатава **ШУКАЕ** сваю дачку Зосю Пятроўну Грэчко, якая ў 1918 г. выехала з Мазырскага павету, Менскай губэрні, у межы РСФСР. Усіх, хто ведае аб яе месцы знаходжаньні, прашу паведаміць па адрасе: Пошта Слуцак, Бабруйскай акругі, саўгас Івань, Слуцкага раёну, Грэчко Е. І.

50 к. Кошт публікацыі аб згубе дакумэнты

ЗЬВЯЗДА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ НА КЛІШЭ

МАСТАЦКАЕ ВЫКАНАНЬНЕ РЫСУНКАЎ

З ЗАКАЗАМІ ЗВАРОЧВАЦЦА У ГАЛОЎНУЮ КАНТОРУ ГАЗЭТЫ „ЗЬВЯЗДА"-МЕНСК, САВЕЦКАЯ, №63, 3-ці ПАВЕРХ

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЭТЫКЭТЫ, ЦЭНЬНІКІ, ВОКЛАДКІ, ВІНЬЕТКІ, РЭКЛЯМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Для здачы **АБВЕСТКІ** ў газэту „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 7-81

У ВЫПАДКУ НЕАКУРАТНАЙ дастаўкі газэты „ЗЬВЯЗДА" званіце па тэл. 2-49